

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX.: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
September 10, 1997

Vol. LXXXVII Kaija 50 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 10, 1997

№ 175

Lietuva kelyje į Europos Sąjungą

Lietuvos UR ministras paskatino ES diskusiją dėl derybų pradžios

Vilnius-Stokholmas, rugšėjo 9 d. (BNS) — Kitą savaitę Briuselyje susirinkę Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrai turėtų pradėti diskusiją dėl kriterijų, pagal kuriuos valstybės — kandidatės bus kviečiamos pradėti derybas įstoti į ES.

Itraukti tokį klausimą į dienotvarkę pažadėjo ES pirmininkaujantis Luxemburgo UR ministras Jacques Poos, priėmęs Lietuvos UR ministrą Algirdą Saudargą.

„Visiškai aišku, kad kol kas nėra viena į ES pretenduojanti valstybė neatitinka 1993 m. Kopenhagoje suformuluotų narysčiai keliamų kriterijų, tačiau kas galėtų atsakyti, pagal kokius kriterijus vienas jų žadama pakviesti pradėti derybas, o kitas — nepakviesti“, sugrįžęs iš Vilnių žurnalistams sakė A. Saudargas.

„Mes norime atsakymo, ką tiksliai turime padaryti, kad derybos dėl narysčiai prasidėtų ir su Lietuva“, pabrėžė ministras.

Anot jo, Luxemburgo užsienio reikalų ministras J. Poos sutiko, kad toks Lietuvos pageidavimas yra pateiktas ir pažadėjo šį klausimą pasiūlyti kitą pirmadienį Briuselyje susirinkiančių ES valstybių ministrų diskusijai.

„Jei derybos su kandidatais į ES bus pradėtos ne kartą, Lietuva turi aiškiai žinoti, kokį konkretų lygį turi pasiekti, kad derybos būtų pradėtos ir su ja“, pabrėžė A. Saudargas.

Lietuvos ministras šį kartą Luxemburge taip pat sakė, kad Lietuva vertina labai kruopščiai atliktą Europos

komisijos patikinimą, tačiau visiškai nesutinka su jos rekomendacijomis dėl derybų pradžios.

Liepos mėnesį EK rekomendavo, kad ES pradėtų derybas tik su penkiomis iš 10 Vidurio bei Rytų Europos valstybių bei su Kipru.

Premjeras regina neatidėlioti derybų pradžios

Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pareiškė, kad Lietuva atitinka pagrindinius narysčiai Europos Sąjungoje reikalavimus ir paragino pradėti derybas dėl priėmimo drauge su pirmosiomis kandidatėmis.

„Galima įsivaizduoti ekonominius, psichologinius ir ypač politinius padarinius, jeigu Europos Sąjungos plėtimasis nulemtų geopolitiniai ar istoriniai motyvai, jeigu praityje patirta skriauda būtų traktuojama kaip Lietuvos politinis trūkumas šiandien“, sakė G. Vagnorius, antradienį kalbėjęs politinėse diskusijose Stokholme ES ir Baltijos valstybių santykių klausimais.

Pasak premjero atstovo spaudai, daugelis diskusijoje kalbėjusių politikų pažymėjo, kad Lietuva iš esmės jau yra pasiruošusi derėtis su ES, ir būtina leisti pradėti derybas visoms trims Baltijos valstybėms.

Liepos mėnesį Europos Komisija (EK) paskelbė savo rekomendacijas pradėti derybas su šešiomis kandidatėmis, tarp kurių minima tik viena Baltijos valstybė — Estija. Lietuvos diplomatai dabar vykdo aktyvią kampaniją ES sostinėse, siekdami užsitikrinti paramą Lietuvos siekiui pradėti derybas kitų metų pradžioje.

Teismas gražino V. Kvietkauską vadovauti valstybiniam radijui ir televizijai

Vilnius, rugšėjo 9 d. (BNS) — Vilniaus antrasis apylinkės teismas antradienį gražino Vytautą Kvietkauską į Lietuvos Nacionalinio radijo (NRTV) ir televizijos generalinio direktoriaus pareigas ir priteisė NRTV tarybai išmokėti jam beveik 10,570 litų kompensaciją už priverstines pravaikštas.

Antradienį teismo teisėja Janina Baulienė patenkino V. Kvietkauską ieškinį dėl neteisėto atleidimo iš pareigų sausio mėnesį. Teismas nusprendė gražinti jį į ankstesnes pareigas ir ipareigojo NRTV tarybą sumokėti V. Kvietkauskui priteistą kompensaciją.

Teismo nutartis turi būti vykdoma skubiai, o per 14 dienų atsakovai ją dar gali apskųsti teismui. Tai padaryti žadėjo NRTV tarybos pirmininkas Rimantas Gučas.

Tuo tarpu V. Kvietkauskas, po atleidimo iš NRTV generalinio direktoriaus pareigų likęs toliau vadovauti komercinei Vilniaus televizijai, žurnalistams po teismo posėdžio teigė jau trečiadienį 9 val. pasirodysiantį NRTV.

NRTV tarybos atstovai teisme siūlė V. Kvietkauskui „sudaryti taikos sutartį“, ta-

čiau jis nesutiko pareikalavo bylą nagrinėti iš esmės. NRTV tarybos atstovai pripažino V. Kvietkauską ieškinį tik iš dalies ir sutiko sumokėti kompensaciją už 9 mėnesius trukusią priverstinę pravaikštas.

Atsakovai tvirtino, kad V. Kvietkauską gražinti į ankstesnes pareigas neįmanoma, nes pasikeitė generalinio direktoriaus statusas, jo kadenčiai sutrumpėjo nuo 5 iki 3 metų, pasikeitė naujos tarybos darbo principai.

Atsakovai siūlė V. Kvietkauskui tenkintis kompensacija, tačiau pastarasis teigė, kad „ne pinigai svarbiausia“.

V. Kvietkauskui advokatas Vincas Verseckas tvirtino, kad atsakovai pripažįsta neteisėtą generalinio direktoriaus atleidimą ir, tokiu būdu, pripažįsta ieškinio pagrįstumą. Advokato teigimu, nėra visiškai jokių teisinių kliūčių V. Kvietkauskui grįžti į generalinio direktoriaus pareigas. Jis pabrėžė, kad darbo sutarties 42 str. nurodoma, kad be priežasties atleistas darbuotojas iš pareigų, teismas jį gražina į darbą.

Ankstesniojo Seimo, kuriame daugumą turėjo LDDP, suformuota NRTV taryba pernai gruodžio 13-ąją V. Kvietkauską išrinko NRTV genera-

Siluva, rugšėjo 8 d. (Elta) — Sekmadienį, rugšėjo 7-ąją, Lietuvoje buvo surengta tradicinė maldininkų Pagerbimo, padėkos ir vilties eiseną Kelmė-Tytuvėnai-Siluva.

Nuotr.: Tarp eisenos dalyvių — Lietuvos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis (antras iš dešinės).

Nauji paskyrimai Lietuvos diplomatinėje tarnyboje

Vilnius, rugšėjo 10 d. (BNS) — Seimo užsienio reikalų komitetas vienbalsiai pritarė visų keturių vyriausybės siūlomų naujų ambasadorių kandidatūroms.

Planuojama į naująją ambasadą Turkijoje paskirti dabartinę ambasadorę Estijoje Haliną Kobeckaitę, o vietoje jos — dabartinį laikinąjį patikėtinį Austrijoje Rimantą Tonkūną. Ambasadoriumi Vašingtone numatomas Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Stasys Sakalauskas, o Kazachstane — dabar užsienio reikalų ministro patarėju dirbantis buvęs Seimo narys ir derybininkas su Rusija vadovas Virgilijus Bulovas.

Ambasadorius Taline, Vašingtone ir Kazachstane bei dar kelių Lietuvos diplomatinė atstovybių vadovus vyriausybė buvo numaciusi keisti dar birželio viduryje.

Dabartinį ambasadorių Vašingtone Alfonso Eidintą yra numatoma perkelti vadovauti ambasada Kanadoje, o ambasadorius Kazachstane Juozas Ašembergas buvo atšauktas dar gegužės mėnesį.

Seimo Užsienio reikalų komisinio direktoriaus, tačiau po 40 dienų, jį atleido iš pareigų jau naujojo Seimo suformuota taryba. Tuomet jam buvo pasiūlyta 3 mėn. vidutinio atlyginimo pašalpa. Tačiau nebuvo įmanoma pasiūlyti kito, jo pareigas atitinkančio, darbo. Laisvų vietų sąrašas tuomet tebuvo pagalbinis darbininkų ar šaltkalvių pareigos.

Teismas V. Kvietkauską ieškinį ryšios patenkinti tik po Konstitucinio teismo gegužės pabaigoje priimto sprendimo, kuriuo pripažįstama, kad pernai gruodžio mėnesį priimtas Seimo nutarimas dėl naujos NRTV tarybos sudarymo prieštarauja dviem Konstitucijos straipsniams. Tai reiškia, kad tuomet neteisėtai buvo sudaryta naujoji NRTV taryba, kuri iš generalinio direktoriaus pareigų atleido V. Kvietkauską.

miteto pirmininkas Mecys Laurinkus antradienį po posėdžio žurnalistams sakė, kad komitetas vaidina vis svarbesnį vaidmenį ambasadorių skyrimo procedūroje, nors kol kas teturi patariamąjį balsą. Tačiau, pasak komiteto pirmininko, jeigu parlamentarai nebūtų pritarę kandidatūroms, būtų ieškoma kitų diplomatų. „Kol kas yra toks bendras susitarimas, o ateityje Užsienio reikalų komiteto reikšmės bus numatyta dabar svarstomame Diplomatinės tarnybos įstatyme“, sakė M. Laurinkus.

Artimiausiu metu vyriausybė turi pasiūlyti prezidentui Algirdui Brazauskui paskirti

šiuos keturis diplomatus. Pasak A. Brazausko patarėjo Nerio Germano, prezidento dekretas „bus pasirašytas gal net šį mėnesį“.

Seimo UR komiteto posėdyje antradienį dalyvavo tik trys diplomatai — H. Kobeckaitė, S. Sakalauskas ir V. Bulovas.

Balandžio mėnesį vyriausybė yra pasiūlysi taip pat atsaukti iš Prancūzijos ambasadorių Ricardą Bačkį, Švedijos — Romualdą Kalonaitį, Suomijos — Petrą Auštrevičių, Baltarusijos — Viktorą Baulį. Taip pat pasiūlė atsaukti ambasadorių Dalių Čekuolį iš atstovavimo Lietuvos siekiamas NATO, tačiau palikti jį ambasadoriumi Belgijoje, Nyderlanduose ir Luxemburge.

Latvija savanaudiškai politizuoja Būtingės terminalo statybą

Ryga, rugšėjo 9 d. (BNS) — Kai kurie Latvijos pareigūnai politizuoja naftos terminalo statybą Būtingėje, ir Latvija dangstosi ekologiniais argumentais, siekdama paslėpti ekonominę konkurenciją.

Tokią nuomonę laikraščiu „Neatkariga Rita Avize“ pareiškė Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

„Žinoma, yra ekonominė konkurencija, ir blogai, kad jai užmaskuoti Latvija nesąžiningai naudoja ekologinius argumentus... Tai dalykinis, ūkinis reikalas ir jį reikia spręsti ekonomines derybose“, mano V. Landsbergis.

Laikraštis pranešė, kad Latvija turi kompromisinių siūlymų dėl Būtingės, sudarantį galimybę Lietuvai investuoti į Ventspilio uostą, atsisakyti plaukiojančio uosto ir, esant reikalui, sugrįžti prie terminalo statybos Klaipėdoje arba bendradarbiauti su Liepojos uostu.

V. Landsbergis pažymėjo apie tokius siūlymus nieko negirdėjęs ir nedalyvavęs ne viename Lietuvos vyriausybės posėdyje, kuriame apie tai bū-

tų buvę kalbėta.

Be to, jis pareiškė, jog Latvijai prieštaraujant, kaimyninė valstybė galėtų ketinti išplėsti nedidelį Šventosios zvejybos uostą, esantį netoli Būtingės. „Tuomet Latvija taip pat galėtų prieštarauti, šitai taip pat galėtų nepatikti Liepojai ir Ventspiliui, ir tai natūralu“, sakė jis.

Paklaustas, ar laiko nenaudingomis galimas derybas dėl Būtingės naftos terminalo, taip pat tas, kurios buvo vedamos iki šiol, politikas pažymėjo, kad Būtingės terminalas — Lietuvos vidaus reikalas, bet jį svarstyti galima.

* Vokietija padės Lietuvai stojant į Europos Sąjungą, pareiškė žurnalistams po susitikimo su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu ir užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu Lietuvoje dvi dienas viešėjusi Vokietijos Bundestago pirmininke Rita Suessmuth. Jos nuomone, yra labai svarbu, kad Lietuva žinotų, kokios yra ko šalis stojimo į Europos Sąjungą perspektyvos, kadangi nėra laiko laukti.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belta-PAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Maskva. Buvęs Rusijos Saugumo Tarybos (ST) sekretorius Aleksandr Lebed paragino Rusijos ir NVS valstybių valdžią išsiaiškinti, kiek yra branduolinių užtaisų, kuriais buvo apginkluota SSRS Generalinio štabo Vyriausiosios žvalgybos valdybos (VŽV) specialiosios paskirties brigada. Interviu pirmadienį A. Lebedis pranešė, jog 1996 m. rudenį, dar būdamas Rusijos Saugumo Tarybos sekretoriumi, gavo informaciją, kad ši brigada turėjo branduolinių užtaisų, „kurie buvo įmontuoti į 60 iš 20 centimetrų lagaminus“. A. Lebed pabrėžė, jog „lagaminas yra idealus ginklas branduoliniam terorui“. „Dabar svarbu išsiaiškinti, kiek lagaminų liko Rusijos teritorijoje ir kiek jų yra NVS šalyse. Juk pagrindinė VŽV specialiosios paskirties brigada dalis buvo dislokuojama Sovietų Sąjungos pasienio apygardose“, sakė jis.

Vašingtonas. JAV prezidentas Bill Clinton antradienį buvo numatęs vėl prašyti reformuoti politinių kampanijų finansavimą. Savo kalbą jis turėj pasakyti tą pačią dieną, kai Senato vyriausybės reikalų komisija rengė svarstymą dėl 1996 m. padarytų nenumomų lešų rinkimo pažeidimų. Pasak Reuters, B. Clinton administracija suteikė nemaža paslaugų didiesiems Demokratų partijos (DP) remėjams. Komisija paskyrė visą antradienį buvusio DP pirmininko Don Fowler parodymams išklaisyti. B. Clinton ne kartą tvirtino siekias uždrausti didelius nereguliuojamus politinius įnašus, kurie per pernykščius rinkimus sukele tiek problemų. Tačiau anksčiau jis taip pat žadėjo toliau rinkti lėšas savo partijai ir nesimti „vienišalio nusiginklavimo“, kai respublikonai renka panašaus dydžio sumas, ruošdamiesi 1998-ųjų metų Kongreso rinkimams.

Edinburgas. Škotija. Buvusi D. Britanijos ministrė pirmininke Margaret Thatcher antradienį laikraščio „The Scotsman“ straipsnyje perspėjo, kad darbičių vyriausybės planai įkurti atskirą Škotijos parlamentą gali suskaldyti Britaniją. Buvusios konservatorių ministrės pirmininkės (1979-1990 m.) straipsnis pasirodė likus dviem dienoms iki Škotijoje rengiamo referendumo, kuriame balso teise atskiro parlamento klausimu turi beveik 4 milijonai škotų. „Tokie pasiūlymai reiškia mūsų bendros istorijos neigimą“, rašė baronienė M. Thatcher.

Jeruzalė. Vidurio Rytų taikos procesas „paleistas nutekamuju vamzdžiu“, pasakė Egipto prezidentas Hosni Mubarak, kurį antradienį pacitavo Izraelio kairiosios pakraipos laikraštis „Haaretz“. H. Mubarak per pastarąsias 24 valandas perdavė Izraelio premjerui Benjamin Netanyahu aštrų žodinių pareiškimą, kuriame vertinama padėtis regione. JAV Valstybės sekretores Madeleine Albright vizito šiame regione išvakarėse H. Mubarak išpeja, kad, jeigu ateinančiais mėnesiais nebus pajudėta link taikos, tai „gali lemti strategines permainas, kurios atneš neigiamų pasekmių visoms nuosaukioms jėgoms Vidurio Rytuose“.

Banja Luka. Bosnijos serbu ultranacionalistų vadovai pirmadienį pasislepė Banja Lukos viešbutyje po to, kai žlugo uždrausta protesto demonstracija prieš prezidentę Biljaną Plavšić. Tai buvo didžiausias ultranacionalistų pralaimėjimas nuo tada, kai prieš du mėnesius B. Plavšić pradėjo konfrontaciją su valdanciosios SDS partijos vadovais, kaltindama juos serbų respublikos sužlugdymu per korupciją. Į valdanciosios SDS partijos kvietimą atsilipti mažiau negu 150 karu nusikaltimais kaltinamo Radovan Karadžić remėjų. Įtemptomis valandomis prieš trumpą ir velavusią demonstraciją liudininkai pranešė matę mažiausiai 50 pistoletais ginkluotų demonstrantų. B. Plavšić ištikimia policija buvo uždraudusi demonstraciją, būgštaudama, kad iš Rytų Bosnijos atstūsti jos dalyviai gali griebtis smurto. Tačiau, išskyrus išpuolius prieš automobilius, incidentų nepasitaikė. Tarptautinio aukštojo igalio tinio Bosnijoje pavaduotojas amerikietis generolas Jacques Klein apibūdino demonstraciją, kaip „apgailėtiną“, ir išpejo konservatyvius nacionalistus, kad Vakarai greitai neteks kantrybes dėl jų bandymų kliudyti taikos procesui.

Vašuva. Lenkijos vyriausybė priėmė sprendimą pirkti Izraelio gamybos priestankines raketas „NTD“, penktadienį pranešė laikraštis „Zycie Warszawy“. Pasak pranešimo, raketomis bus apginkluoti lenkų kariniai sraigtasparniai „Huzar“. Tai bus daugiametė sutartis, kurio vertė sieks maždaug vieną milijardą dolerių. Sandoris bus Lenkijos ginkluotojų pajėgų modernizavimo 15 metų programos dalimi.

Maskva. Rusijos kosminės stoties „Mir“ igula antradienio rytą vėl paleido pagrindinį stoties kompiuterį, pranešė Skrydžių valdymo centro atstovas. Del techniniu gedimu stoties kompiuteris neveikė maždaug para. Pirmadienį, sugedus kompiuteriui, giroskopiniai prietaisai automatiškai išsijungė, stotis prarado orientaciją į Saulę, del ko nutrūko energijos tiekimas ir teko išjungti dalį stoties prietaisų. Žinovu teigimu, buvo manoma, kad igula teks pakeisti visą pagrindinį kompiuterį, bet vėliau pavyko sutaisyti sugedusią dalį.

* Antradienio naktį del didelės audros ir smarkaus bangavimo buvo uždarytas Klaipėdos uostas. Antradienio rytą bangos Baltijos jūroje siekė 3 metrų aukštį, o vejo stiprumas — 20-27 metrus per sekundę. Laivams neleidžiama nei išplaukti, nei įplaukti į Klaipėdos uostą, taip pat nevyksta krovos darbai.

KALENDORIUS

Rugšėjo 10 d.: Nikolajus, Salvjus, Konstancija, Gražde, Dargvilė.

Rugšėjo 11 d.: Protas, Hiacintas, Sungailė, Gražuolis. 1960 m. Čikagoje mirė geograf. visuomenininkas Kazys Pakštas.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PRANAS ŽIŽMARAS — LIETUVIS-SKAUTAS-ŽMOGUS IŠ PASAULIO, KURIO NEBĖRA

Pranas Žizmaras

Apie šį nepaprastą asmenį girdejau dar būdama maža. Mano tėvas, visad zavėjęs skautybe, apie jį dažnai pakalbėdavo. Man tada įsiminė keista, vaikiškai ausiai egzotiška, pavardė — Žizmaras. Kazkas žvilgančio, žerinio, iš marių? Greitai po Lietuvą pasklido ir garsiosios dvikovos žinia, paskatinusi net pradiokelius mokinius garsiai traukti — „tupi lenkas ant kalniuko, ziba akys, kaip kipšiuok!“ Skaudi Vilniaus istorija ir pikti lenkų išpuoliai tada (deja ir dabar) kelė karštą pasipiktinimą net vaikuose.

Netikėtai užtikusi straipsnį apie Praną Žizmarą „Vilniaus balsas“ (1997 m. sausis) mintį, jog 90 m. gimimo jubiliejų, diaugiūsi proga šį ypatingą skautą priminti skaitytojams.

Pranas Žizmaras gimė 1907 m. Rusijos Peterburge. Nuo mažens jis buvo visa savo dvasia vilnietis, kaip ir iš ten kilę jo tėvai. Po rusų revoliucijos, šeimai grįžus į Vilnių, Pranas lankė mokytojų seminariją (iki lenkai ją uždarė), vėliau studijavo teisę Vilniaus universitete; Varšuvoje baigė fizinio lavinimo institutą, ir tą discipliną dėstė Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Vilniuje.

Pranas buvo jaunuolis idealistas-entuziastas, ir tą entuziazmą skyrė Vilniaus krašto lietuvių jaunimui. Nepaisant viską varžančios lenkų okupacijos, 1926 m. jis įkūrė lietuvių skautų „Gedimino“ draugovę ir jai vadovavo iki 1935 m. O 1927 m. ši draugovė da-

lyvavo Lietuvos patriarcho, dr. Jono Basanavičiaus, draugovės Garbės Nario, laido tuvėse.

Brolis Pranas mokėjo išnaudoti visas progas palaikyti lietuvių okupuotos Vilnios jaunime. Jis rengė sporto varžybas, išskylas, sueigas. Vilniaus lietuvių ne kartą turėjo progos pasididžiuoti „Gedimino“ draugove ir jos vadovu, pvz. kai jie laimėjo I vietą lenkų skautų rengtame bėgime aplink Vilniaus miestą, arba Gedimino bokšte, lenkų susierzinimui, iškelta trispalvė Nepalastancio brolio Prano dėka. „Gedimino“ draugovė gavo leidimą dalyvauti I Tautinėje Lietuvos skautų stovykloje 1928 m. I šią stovyklą Žizmaras atsivežė savo skautus nešinus juoda vėliava, vieniems primindamas, kad Vilnius okupuotas. 1938 m. Žizmaro paruošti Vilniaus krašto sportininkai dalyvavo I lietuvių Tautinėje olimpiadoje.

Gyvybingas, sumanus, riterišką romantiką sugebėjęs apvainikuoti konkrečiais darbais, Pranas Žizmaras lietuvių atmintyje įsimtinio, kaip paskutinės dvikovos Lietuvos žemėje laimėtojas.

1938 m. Lietuvos-Lenkijos santykiams smarkiai paastėjus, Vilnijos lenkai rengė aršius antilietuviškus susirinkimus, kur būdavo visai iš-koneveikiama Lietuva ir lietuvių.

Po vieno tokio susirinkimo, kuriame Lietuva buvo ypač įžeista pagarsėjusio šovinisto, lenkų karininko Chom-Chomskio, Žizmaras sutiko jį garsioje Vilniaus kavineje „Zacisze“ ir visų lankytojų aki-vaizdoje, skelė Chomskui antausį, metė pirštine, pakviesdamas jį į dvikovą. Kovėsi kardais. Laimėjo Žizmaras — 3:0. Visa Lietuva tąsyk džiūngavo, kad nors simboliškai, tačiau tikrai senovės riterių bei kunigaikščių tradicijos rėmuose, buvo aplaužyti lenkomanų ragai.

Lietuvai Vilnių atgavus, Žizmaras buvo paskirtas Vilniaus sporto apygardos pirmininku. Prieš pat sovietų okupaciją jis dar surengė šaunias lengvosios atletikos Vilnius-Kaunas rungtynes.

Lietuviško skautavimo Australijoje 50 metų sukaktuvinėje „Eukalptų šešėlyje“ stovykloje. Iš k. I eil. — jvs fil Vytautas Vaitkus - ASS atstovas, vs Narcizas Ramanauskas - LSB atstovas, Australijos rajono vadas Henrikas Antanaitis, spauda ir archyvai - vs Bronius Žalys, draugininkas Juozas Lukaitis. II eil. — v.sk. Zita Prašmutaitė - Tiekimo skyrius, s. Povilas Kviecinskis — „Džiugo“ tunto tuntininkas, s. Birutė Prašmutaitė - skautininkė Ramovė, ps.R Skeivys - draugininkas, v.sk. vsl. Daina Šliuterytė - „Aušros“ tunto tuntininkė, vs Rasa Statkuvienė - LSS atstovė, ps. Ona Prašmutienė - draugininkė, ps. Antanas Pocius - „Vilniaus“ tunto tuntininkas ir ps. Algis Milvydas.

„ROMUVOS“ 35-MEČIO SUKAKTUVINĖ STOVYKLA

„Romuvos“ 35-mečio sukaktuvinė stovykla vyko rugpjūčio 3-17 d. Pirmą savaitę oras, išskyrus porą šaltokų naktų, buvo labai geras. Stovyklautojai gerai ir socialiai maitino prityrusios šeiminių. Programa buvo gerai paruošta su išskylomis arčiau ar į Algonquin parką.

Rugpjūčio 9 popietę iš JAV atvyko vyriausioji LSS vadovybė ir dalyvavo vėliavų nuleidimo iškilmėse. Į aikštę buvo atneštas sukaktuvinis 4x6 pėdų gražiai papuoštas pyragas su įrašu „35 metai“. Jį nešė 3 skautės ir 3 skautai, blykčiojo foto aparatai.

Po vėliavų nuleidimo visi žygiavo į Jūrų skautų pastovyklę prie ežero, kur igulos vadovs ps. dr. D. Birgijolas vadovavo sueigai. Iš laivo į van-

Toks lietuvis, kaip Žizmaras, negalėjo neužkliuti visagalei NKVD. 1940 m. jis buvo komunistų sumintas ir išvežtas į Komijos lagerius, kur po 4 m. mirė badu. Jį gražiai prisimena kartu kalėjus lenkas vilnietis W. Wielhorski savo knygoje: „...33 m. Pranas Žizmaras, nors buvo mūsų politinis priešas, bet kilnus, riteriškas ir geras žmogus. Pamėgau aš jį“.

Prano Žizmaro tremties istoriją išstudijavo, dokumentavo ir aprašė archyvų tyrinėtojas Algirdas Serėnas.

Žizmaras — žibantis-žerintis-zvilganti tėvynės meilės kibirkštis, nukriejusi Lietuvos istorijon iš skautiško lauzo! Nebėra Žizmaro pasaulio... dingio ir tų lauzų kaitra...

Sesė Nijolė

(Naudotasi biografine medžiaga iš „Vilniaus balsas“, 1997 m. sausio 31 d.)

„Dainų pintines“ — Detroito ir Clevelando skautų ir skautų stovyklos stovyklautojai Dainavos stovyklavietėje.

AUSTRALIJA

„DŽIUGO“ TUNTO IŠKYLA

Šeštadienį, 19-tą balandžio, gražią rudens dieną skautai ir jų tėveliai, pasiruošę kartu paiškylauti, rinkosi netoli nuo Melbourno esančiame „Jells“ parke.

Išsikepė „BBQ“ dešrelės ir papietavę, vadovų buvome susiskirstyti į grupes žaidimams.

Žaidimai buvo įdomūs ir kartais kelė daug juoko. Visi rungtyniavo bėgimo lenktynėse, bėgimas nešant apelsiną ant šakutės, guminių aulinių batų metimu į tolį, lenktynės maišuose. Garsiai šaukėme, kai vienoje pusėje tėveliai, o kitoje — mūsų vadovai tempė storą virvę. Tėveliai laimėjo — tuntininkas sakė, kad iš mandagumo skautai jiems leido laimėti.

Po žaidimų visi buvo apdovanoti saldainiais ir šokoladais ir kaip olimpiadoje — medaliais, tikrai popieriniais.

Smagiai praleidome dieną. Dalyvavo maždaug 50 skautų ir tėvų. Acū sesei skautininkai Onai ir jos vyrui skautininkui Linui už sumanias pravestus žaidimus ir dovanas.

Broliai — Tomas ir Paulius Kviecinskai

Dovanos, kruopščiai pagamintos buvusio „Romuvos“ valdybos pirm. A. Grybo ir padėkos juostos, išaustos s. L. Sendzikiėnės ir vyr. sk. A. Škėmienės, tuntininkų buvo įteiktos visiems stovyklavietės pirmūnams, projektavtojams, buvusiems pirmininkams, šeiminių. Ilgametiams stovyklos ūkio vedėjams, K. Paėjūni ir R. Paškauskui, tuntininkams pristatė, buvo fil. A. Sekas, Seserijos VS v.s. R. Penčilynė, Kanados rajono vadė v.s. fil. R. Žilinskienė, Brolijos ir Seserijos atstovai ps. A. Simonavičius ir ps. J. Neimaniėnė bei stovyklos vadovybė. Prazgyvavo 178 sesės ir broliai. Stovyklautojams ir kurį išjungė Montrealio „Geležinio Vilko“ tunto 16 vilkiukų ir skautų su tuntininku, v.s. G. Nagiu ir pav. s. A. Gapučiu. Minėjimui vadovavo v.s. fil. R. Žilinskienė.

Sukaktuvinės stovyklos vėliavų aikštė nepaprastai puošė v.s. fil. kun. A. Saulaitio rūpestiu originaliai pagamintos senovės Lietuvos kunigaikščių vėliavos, kurių buvo iškabinta 49, o salėje 20. Be to, salė buvo papuošta stovyklų ženklais, fotografijomis, architekto s. dr. A. Kulpa-vičiaus paruoštais statybos projektais, skautų „čiū pieši-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
JAV.....	\$95.00 \$55.00 \$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00 \$60.00 \$40.00
Tik šeštadienio laida:	
JAV.....	\$55.00 \$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00
Užsakant į Lietuvą:	
(Air cargo).....	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00
Užsakant į užsienį	
oro paštu.....	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė - vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Pk.
Tel. 773-585-2802
Pimd. 9 v.r. - 7 v.v.
Antr., Treč. ir Penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p.
Ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Primate „Medicare Assignment“
Sumokama po vizitą.

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708)742-0255
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kezie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. (773) 471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pimd. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.

Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
31 S. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

SKAUTŲ RENGINIAI Čikagoje

Rugšėjo 12 d. — Filisterių Skautų s-gos, Čikagos skyriaus vakaronė „Camelot“ restorane, Hickory Hills.

Rugšėjo 21 d. — Visų trijų Čikagos skautų ir skaučių tuntu bendra tradicinė iš stovyklų sugrįžimo sueiga ir „Lituanicos“ tunto vadovybės pasikeitimas vyks PLC, Lemonte, tuoj po 9 val. r. šv. Mišių.

Spalio 17 d. — Jūrų skautų 75 metų ir jūrų skaučių 60 metų veiklos sukakties iškilminga sueiga-minėjimas PLC, Lemonte. Pradžia 7:30 v.v.

Spalio 18 d. — Jūros skautų metinė „Puota jūros dugne“, PLC, Lemonte.

Spalio 18 ir 19 d. — Lietuvių Skautų s-gos Tarybos akivaizdiniai posėdžiai PLC, Lemonte.

Spalio 31 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio, Čikagos skyriaus metinė šventė.

Lapkričio 1 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio, Čikagos skyriaus metinė šventė.

niais. Visi rodiniai sukėlė daug prisiminimų. Sukaktuvinės stovyklos ženkluką suprojektavo vyr. sk. R. Birgijolienė.

F. M.
„Teviškos žiburiai“
1997.08.26

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTU, POSLĖS IR PROSTATOS gydytojas bei chirurgas
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-934-1120

ARAS ŽLOBA, M.D.

ANDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlėni Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel.708-422-8260

DR. V.J. VASAITIENE

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Balandžio 3-5 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio ruošiamos Studijų dienos, Woodstock, IL.

ČIKAGOS SKAUTŲ „ČIŲ DĖMESIUI

Visų Čikagos skautų „čiū tuntu bendra sueiga sekmdienį, rugšėjo 21 d., vyks PLC, Lemonte. Visi ir visos „Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Lituanicos“ ir „Nerijos“ tuntu sesės ir broliai dalyvaujame 9 val. r. šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijoje. Po Mišių bendra sueiga, kurioje vyks tradicinė iš stovyklų grįžimo apeigos ir „Lituanicos“ tunto vadovybės pasikeitimas. Visi devime išieginėmis uniformomis. Turint klausimų — kreipiamasi į tuntininkus.

FILISTERIŲ VAKARONĖ

FSS Čikagos skyriaus vakaronė penktadienį, rugšėjo 12 d. vyks „Camelot“ restorane, Hickory Hills, IL. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti fil. Ramonai Kavėkaitei, tel. 708-499-0687.

NUO DOMINAVIMO Į BENDRADARBIAVIMĄ

Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio kalba Vilniaus Konferencijoje rugpjūčio 6 d.

Lietuva ilgus šimtmečius turėjo tris kaimynus, su kuriais santykiai būdavo, švelniai tariant, ambivalentiški. Tai Vokietija, Lenkija, Rusija — vartojant apibendrintus dabartinius valstybių pavadinimus. Jų siekis: dominuoti, pajungti ir absorbuoti Lietuvą, nedaug skyrėsi nuo panašių santykių kitose Europos srityse. Kadais ir Lietuva turėjo didelių dominavimo siekių, tačiau pastaruosius du šimtus metų ji tikrai gynėsi nuo visiškai išnykimo grėsmės, priešinosi aneksijoms, svetimųjų dominavimui ir asimiliacijai. Trumpi atkuriamos nepriklausomybės laikotarpiai XX šimtmetyje buvo suvokiami kaip proga ir pareiga sutvirtinti tautą prieš naujus išbandymus. Antrasis tų laikotarpių — tai yra, dabartis — irgi turi šiuos bruožus: ji tebedyri tam tikrą nezinomybės šešėlis bei reikmę pasirengti blogesniai ateivui, galimiems išmėginimams. Konkretesni, bent jau politiniai, Lietuvos saugumo garantijų stoka iš Vakarų pusės tik sustiprina žmonių bėgavimus dėl Lietuvos ateities. Rytuose dar daug netikrumo.

Vis dėlto verta glaustai aptarti santykius su minėtais trimis kaimynais.

Su Vokietija — be problemų. Nebent viena detalė būtų verta dėmesio. Vokietijos politikai nevengia sąžiningai viešai prisiminti apie jų šalies atsakomybę už visų Baltijos valstybių saugumą, tačiau šis nusistatymas jų politikoje pasireiškia gan atsargiai, ypač kai kalbama apie mūsų valstybinių saugumą. Pama, politinė apsauga — veikiau netiesiogiai.

Su Lenkija turime gerus, konstruktyvius tarpvalstybinius santykius. Juos apibūdė du baziniai dokumentai — 1992 m. sausio 13 d. deklaracija ir 1994 m. balandžio 26 d. sutartis, — o taip pat normalūs pragmatiniai abipusės naudos motyvai. Lenkija priėmė pasiūlytus strategines partnerystės ir „Lietuvos saugumas yra Lenkijos saugumas“ apibrėžimus, ji konkrečiai remia Lietuvos siekių tapti Europos Sąjungos ir NATO nare. Šių metų pradžioje pasiūlyta dviejų valstybių parlamentų asamblėja jau tapo tikrove, ją sekė prezidentų ir Vyriausybės bendradarbiavimo susitarimai. Vienas šios raidos rezultatų yra ir dabartinė valstybių vadovų konferencija Vilniuje, Lenkijos ir Lietuvos strategines partnerystės samprata dar nevirsta statusu, tačiau bendrų

remiti suvereniją bei demokratiją Rusija — pasirodė teisinga abiem atžvilgiais: ir principinguoju, ir pragmatiniu. Deja, toliau dalykai klostėsi vis painiau. Sugriuvusio sovietinio tautų kalėjimo pirmiausia ilgejosi buvę jo prižiūrėtojai. Netrukus ėmė ilgetis ir ta dalis liaudies, kuri nesuvokė laisvės arba nemokėjo ja naudotis. Užsienio politiką Rusijoje vėl ėmė lemti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

Mūsų požiūriu, santykiai su Rusija — normalūs, o priešingai teigiantys Rusijos pareigūnai bei Damos atstovai daro žalą savo pačių valstybei. Jie lyg norėtų įtvirtinti tezę, kad Rusija tebėra pasaulio problema, kad buvusiose SSRS valdose vis dar pagrįstas nerimas, nebaigus normalizuoti santykių, nespėjant įtvirtinti demokratinio valstybių sambūvio principų.

Tiesą sakant, to demokratinio sambūvio niekad nėra per daug. Nedidelės valstybės čia gali inerti svarbų indėlį. Visuotiniai pripažintame, kad Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių atkurtoji nepriklausomybė sumatino įtampą ir netikrumą dideliame Europos regione, kad jų demokratinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo su kaimynais įnašas vaidina kaskart svarbesnį teigiamą vaidmenį. Tai pavyzdys, kaip iš dominavimo zonos einama į bendradarbiavimą, ir ką reikiama laisvės, pasiekta nesmurtinėmis priemonėmis, bet tautinių konfliktų ar pilietinių karų. Nepastovumo į šią sritį gali atnešti nebent demokratijos stoka kaimyninėje Baltarusijoje, ir štai čia susirūpinusi Europa turėtų manyti bei pažymėti tam tikrą Rusijos atsakomybę. Lietuva neturi didelių tarpvalstybinio bendravimo problemų nė su viena kaimyne, taip pat su

remiti suvereniją bei demokratiją Rusija — pasirodė teisinga abiem atžvilgiais: ir principinguoju, ir pragmatiniu. Deja, toliau dalykai klostėsi vis painiau. Sugriuvusio sovietinio tautų kalėjimo pirmiausia ilgejosi buvę jo prižiūrėtojai. Netrukus ėmė ilgetis ir ta dalis liaudies, kuri nesuvokė laisvės arba nemokėjo ja naudotis. Užsienio politiką Rusijoje vėl ėmė lemti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

Baltarusija, bet demokratijos likimui negalime būti abejingi. Geresnio pasaulio, bendradarbiavimo pasaulio, statyba prasideda nuo pasitikėjimo statybos. Mūsų pasitikėjimo naująja Rusija pastatas turėjo ir tebeturi gerus pamatus. Likimas man lemė prisidėti prie jų statybos 1990-1992 m., kai kartu su prezidentu B. Jelcinu įstengėm išspręsti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

Mūsų požiūriu, santykiai su Rusija — normalūs, o priešingai teigiantys Rusijos pareigūnai bei Damos atstovai daro žalą savo pačių valstybei. Jie lyg norėtų įtvirtinti tezę, kad Rusija tebėra pasaulio problema, kad buvusiose SSRS valdose vis dar pagrįstas nerimas, nebaigus normalizuoti santykių, nespėjant įtvirtinti demokratinio valstybių sambūvio principų.

Tiesą sakant, to demokratinio sambūvio niekad nėra per daug. Nedidelės valstybės čia gali inerti svarbų indėlį. Visuotiniai pripažintame, kad Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių atkurtoji nepriklausomybė sumatino įtampą ir netikrumą dideliame Europos regione, kad jų demokratinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo su kaimynais įnašas vaidina kaskart svarbesnį teigiamą vaidmenį. Tai pavyzdys, kaip iš dominavimo zonos einama į bendradarbiavimą, ir ką reikiama laisvės, pasiekta nesmurtinėmis priemonėmis, bet tautinių konfliktų ar pilietinių karų. Nepastovumo į šią sritį gali atnešti nebent demokratijos stoka kaimyninėje Baltarusijoje, ir štai čia susirūpinusi Europa turėtų manyti bei pažymėti tam tikrą Rusijos atsakomybę. Lietuva neturi didelių tarpvalstybinio bendravimo problemų nė su viena kaimyne, taip pat su

remiti suvereniją bei demokratiją Rusija — pasirodė teisinga abiem atžvilgiais: ir principinguoju, ir pragmatiniu. Deja, toliau dalykai klostėsi vis painiau. Sugriuvusio sovietinio tautų kalėjimo pirmiausia ilgejosi buvę jo prižiūrėtojai. Netrukus ėmė ilgetis ir ta dalis liaudies, kuri nesuvokė laisvės arba nemokėjo ja naudotis. Užsienio politiką Rusijoje vėl ėmė lemti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

Baltarusija, bet demokratijos likimui negalime būti abejingi.

Geresnio pasaulio, bendradarbiavimo pasaulio, statyba prasideda nuo pasitikėjimo statybos. Mūsų pasitikėjimo naująja Rusija pastatas turėjo ir tebeturi gerus pamatus. Likimas man lemė prisidėti prie jų statybos 1990-1992 m., kai kartu su prezidentu B. Jelcinu įstengėm išspręsti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

Mūsų požiūriu, santykiai su Rusija — normalūs, o priešingai teigiantys Rusijos pareigūnai bei Damos atstovai daro žalą savo pačių valstybei. Jie lyg norėtų įtvirtinti tezę, kad Rusija tebėra pasaulio problema, kad buvusiose SSRS valdose vis dar pagrįstas nerimas, nebaigus normalizuoti santykių, nespėjant įtvirtinti demokratinio valstybių sambūvio principų.

Tiesą sakant, to demokratinio sambūvio niekad nėra per daug. Nedidelės valstybės čia gali inerti svarbų indėlį. Visuotiniai pripažintame, kad Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių atkurtoji nepriklausomybė sumatino įtampą ir netikrumą dideliame Europos regione, kad jų demokratinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo su kaimynais įnašas vaidina kaskart svarbesnį teigiamą vaidmenį. Tai pavyzdys, kaip iš dominavimo zonos einama į bendradarbiavimą, ir ką reikiama laisvės, pasiekta nesmurtinėmis priemonėmis, bet tautinių konfliktų ar pilietinių karų. Nepastovumo į šią sritį gali atnešti nebent demokratijos stoka kaimyninėje Baltarusijoje, ir štai čia susirūpinusi Europa turėtų manyti bei pažymėti tam tikrą Rusijos atsakomybę. Lietuva neturi didelių tarpvalstybinio bendravimo problemų nė su viena kaimyne, taip pat su

remiti suvereniją bei demokratiją Rusija — pasirodė teisinga abiem atžvilgiais: ir principinguoju, ir pragmatiniu. Deja, toliau dalykai klostėsi vis painiau. Sugriuvusio sovietinio tautų kalėjimo pirmiausia ilgejosi buvę jo prižiūrėtojai. Netrukus ėmė ilgetis ir ta dalis liaudies, kuri nesuvokė laisvės arba nemokėjo ja naudotis. Užsienio politiką Rusijoje vėl ėmė lemti senoji mąstymo žmonės, kuriems Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių nepriklausomybė atrodė kaip „nuostolis“, praradimas, bet ne demokratijos ir teisingumo laimėjimas. Vėl pradėta formuoti Rusijos dominavimo politika su atitinkamais užmojais. Leidžiama reikštis įtampos kolkos, kurie pastūpi kaip: „Žiūrėkit, atsirado įtampa“. Politikų tarpe vėl reikiama daugiau antivakaristiškų, tuo pačiu ir antibaltistiškų, asmenybių. Gerai, kad jų įtaka neapima visuomenės. Viešosios nuomonės apklausos pastaruosiu metu. Rusijoje atskleidė, kad paprastais piliečiams daug dalykų atrodo kur kas paprasčiau, žmoniškiau. Per 70% apklaustųjų Rusijoje buvo tos nuomonės, kad jungtis, ar nesijungti į NATO — tai pats Lietuvos reikalas. Rusijos santykiai su Lietuva 30% atsakovų apibūdino kaip „draugiškus“, o kiti 49% — kaip „normalius“.

kai praėjusiais metais Rusijos institucijos nepriėmė net persiųsti laiško į Čecėniją, dabar matome didelius pokyčius į gera. Tai leidžia tikėtis, kad ir Šiaurės Atlanto sąjungos priartėjimas su išiesta Rusijai partnerystės ranka netrukus nebebus ir nebaugins. Pasitikėjimo rūmū pakaitalo nėra, nebent grūvišiai.

Yra tam tikra tautų ir valstybių elgsena, kurią aš matau, kaip galimybę ir būdą išvengti konfliktų ir kraujo praliejimo. Reikia atvirmomis akimis stebėti pasaulį su visomis jo grėsmėmis, o ne slėptis nuo jų; rodyti gerą valią bendradarbiauti ir taikiai gyventi su kaimynais, kaip lygus su lygiu ir laisvas su laisvu, o atsisakyti blogos valios viešpatuoti ir valdyti.

Dominavimas — tai viešpatavimas, kuris lengviausiai pamina teisę. Prie trečiojo tūkstantmečio slenkčio tautų teisė gina svarbiausią tikslą: išlaikyti bendruomenės kultūrinę identitą ir saugoti igytą laisvę. Jei tautų teisė neturėtų prasmės, o normalus patriotizmas būtų vertinamas vien tik neigiamai, mes rizikuotume atsidurti tuščiavidurėje visuomenėje.

Didiosios valstybės kartais veikia taip, lyg jos vienos ir būtų pasauliui. Tačiau pasaulis — turtingesnis, ir čia gali glūdėti jo gyvybingumas, išsilyginimas. Visų didžiųjų valstybių negincijama galia ir atsakomybė turėtų būti papildyta mažesniųjų solidarumu ir kūrybingumu, jų teise gyventi ir pareiga išsaugoti kultūros tapatybę.

Mažesniosios tautos, — konkrečiai aš galvoju apie Lietuvą, — yra gerai suvokusios gyvastingą kultūros prigimtį, kaip dvasinę jėgą ir pašaukimą pasauliui, kad jis nebūtų dvasiškai nusukurdintas, netaptų suvienodintai pilkas ir monotoniškas. Pasulyje iš tikrųjų nėra didelių ar mažų tautų, čia visos dideles tiek, kiek turi geros kūrybinės valios.

Mažesniosios tautos, be to, turi Apvaizdos duotą privilegiją: jos labiau apsaugotos nuo dominavimo pagundų, nuo agresijos nuodėmių. Ir tarptautinio bendravimo kultūra joms turi gilesnę, gal net gyvybinę, reikšmę. Iš bendravimo randasi sambūvis, prasideda bendradarbiavimas. Neabejoju, kad mažesniosios tautos per kultūrą, kuri yra ir kito arba kitokio partnerio supratimas bei solidarumas, gali atlikti svarbų politinį vaidmenį.

Mūsų prie Baltijos dar nesu-vokia kaip rakto, nors esame visos šios vis dar dvipusės Europos ateities raktas. Esu įsitikinęs, kad bendradarbiavimajioje demokratinėje Europoje ir Lietuvai rasis jos vertas vaidmuo.

Danutė Bindokierė

Politika ir kritika

Sakoma, kad žmogus, kuris labai bijo ugnies, neturėtų pasirinkti ugniagesio profesijos. Panašiai ir politikas, kuris nenori, kad kiekvienas jo žodis būtų analizuojamas ir sveriamas; kiekvienas, bet kuomet gyvenime skersiau žengtas žingsnis, atidžiai matuojamas, o kiekviena dėtėlė jo charakteryje — pakaisama po padidinamo stiklu, tai turėtų mintyti, prieš kandidatuojamas į bet kurį aukštesnį valdžios postą.

Taip visuomet buvo: politika artimai draugauja su kritika. Galbūt jos yra net seserys. Pagal amerikiečių patarlę, žmonės, kurie gyvena stikliniuose namuose, yra labai aiškiai matomi. O labiausiai to smulkmeniško dėmesio susilaukia kandidatai ir prezidentai. Bent demokratinėje santvarkoje, kuri kaip tik galbūt ir skiriasi nuo totalitarinio režimo tuo, kad galima nevaržomai savo nuomonę (net labai neigiamą) pasakyti apie politiniame gyvenime įtakingus asmenis.

Pernai įvykė šio krašto prezidento rinkimai dar, be abejonų, visiems pranyko užmarštyje, o jau kalbama apie būsimuosius ir pagrindinius kandidatus, besitaikancius užimti Bill Clinton vietą. Demokratų partija, bent šiuo metu, numaciusi propaguoti dabartinį viceprezidentą. Iki šiol tvirtinta, kad nei Al Gore tolimesnėje, nei artimesnėje praeityje neįmanoma rasti bent krislelio, galincio užtemdyti jo galimybės kandidatuoti ir laimėti. O vienok pastaruosiu metu žiniasklaidoje vis dažniau pasirodo užuominų, kad viceprezidentas nelabai etiškai elgėsi, kai reikėjo pamedžioti lėšų praėjusiems prezidentiniams rinkimams. Galima tikėtis, kad Respublikonų partija prie šios temos daug kartų sugrįš, nebent rastų kitą kabutį. Juk visuomet daug lengviau priakšti savo kandidata, jeigu kitos partijos siūlomą asmenį galima apkloti įtarimų šešėliais.

Tai nėra priekaištas tik vienai kuriai JAV partijai. Jis apskritai tinkantis ir mūsų tautai, ir kitoms. Kartais nusidasi sambūvis, prasideda bendradarbiavimas. Neabejoju, kad mažesniosios tautos per kultūrą, kuri yra ir kito arba kitokio partnerio supratimas bei solidarumas, gali atlikti svarbų politinį vaidmenį.

Mūsų prie Baltijos dar nesu-vokia kaip rakto, nors esame visos šios vis dar dvipusės Europos ateities raktas. Esu įsitikinęs, kad bendradarbiavimajioje demokratinėje Europoje ir Lietuvai rasis jos vertas vaidmuo.

čias turis imunitetą nuo bet kokios kritikos. Deja, tokių apsaugos skiepių dar neišrasta.

Suprantama, kad kandidatai remėjams ir jo partijai labai nemalonu neigiamomis pasisakymais, tačiau ir pats kandidatas turi jausti atsakomybę už savo veiksmus bei žodžius. Kaip sakoma: „Žodis žvirbliu išskrenda, bet jaučiu su-natūru stiklu, tai turėtų mintyti, prieš kandidatuojamas į bet kurį aukštesnį valdžios postą.“

Lietuviai apskritai mėgsta politikuoti ir pakritikuoti — tai parankus užsiėmimas, ypač neišjungusiems į jokią veiklą, tik iš šalies ją stebintiems. Geras pavyzdys: praėjusią vasarą Vilniuje įvykęs Pasaulio Lietuvos Bendruomenės seimas. Negalime paneigti fakto, kad lietuvių visuomenės (o taip pat JAV Krašto valdybos) santykiai su PLB nebuvo jau labai glaudūs, kartais išsiaukę nemalonus nesutarimus, tačiau visa tai jau praėityje. Antra vertus, kaip iš PLB seimo aprašymų akivaizdžiai pamatome, šios organizacijos apimtis yra daug platesnė, nors esame pratę ją matuoti tik Šiaurės Amerikos lietuvių reikalų matu.

Seime buvo išrinkta nauja PLB valdyba. Vos tik jos sąstatas paskelbtas spaudoje, pasigirdo daug įvairių nuomonių, o kai kur nedelsiant pradėjo kunkuliuoti kritikos šaltinėliai ir dygti nepasitenkinimo piktžolės, puoselėjamos net kai kurių asmenų, dalyvausiu seime ir turėjusių progą pareikšti savo nuomonę dėl renkamųjų.

Kodėl nepalaukti ir nepaziūrėti, kaip bus dirbama? Kodėl, jeigu pasitaikys nesklandumų ar klaidų, tuoj pat neišsiaiškinti, o užkulisiuose murmeti, kol nepasitenkinimas įleis tokias galias šaknis, kad išrauti nebus lengva?

Mūsų tiek nedaug dar norinių ir galinciu dalyvauti visuomeniniuose darbuose. Užduot sujunge pagėjų likučius, ir kitos didesnės ar mažesnės visuomeninės organizacijos. Laikas pradėti prasmingus tarpusavio dialogus, nes knaisiojimas po mūsų veiklos pamatais duoda naudos tik lietuvių ir Lietuvos priešams.

Galbūt politiką ir kri-ką reikėtų išsiūsti bent laiku, atostogų. Tik ne kartu!

GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

(Tęsinys)

„Kovas“ su tuo sutiko, nulenkę galvą. Ir būtų ramiai padėjęs tašką, jei „Šarūnas“ būtų bent vienerias rungtynes sužaidęs su „Kovu“ kur nors kitur, šalia „Kempteno“.

Keliems mėnesiams po turnyro Kemptene praslinkus, didžiulį turnyrą ruošė Scheinfeldas. „Šarūnas“ sutiko dalyvauti, bet paskutinėmis dienomis pranešė, kad žaidėjai yra „nusimaitinę“ ir turnyre negalės dalyvauti.

Augsburge leidžiami „Žiburiai“ apie turnyrą rašė (pateikiame iškarpa):

Krepšinio žaidynės Scheinfelde

Dalyvavo aštuonios pabaltiečių komandos. Lietuviai krepšinininkai pranašiausi

Pirmos didesnio masto krepšinio žaidynės tarp stipriausių Pabaltijo tautų vienyto tremitje, įvyko š.m. gegužės mėn. 24-26 d. Scheinfelde. Savo jėgų išbandyti neatvyko tik Luebecko latvių Ryga ir mūsų Šarūnas, kuris paskutinėmis dienomis telegrama pranešė, kad esą per daug „nusimaitinę“ ir žaisti negalės.

Iš kaimynų: estus atstovavo simpatinga Geislingeno ekipa, latvius — Wuertzburgo YMCA

sportininkai ir Darmstadto Kurša, pastarosios sudarė sudarė aukščiausi žaidėjai, vienas net 197 cm. Lietuvos spalvas gynė tolimų metimų specialistai Kempteno GSK, kietai Dillingeno atstovai, pajėgiausias anglų zonos vienetas iš Goetingeno, vikrūs Tuebingeno akademikai Vyties sudėtyje ir šventės surengimo kaltininkas vietinis Kovas.

Kiek vėliau Kemptene vyko kitas turnyras. Baigmėje „Šarūnas“ nugalė „Kovą“ 39:35; ir neatrodė, kad būtų „nusimaitinę“. Po to vyko dar 3-4 turnyrai — juos laimėjo „Kovas“. „Šarūnas“ niekur nebedalyvavo, net lietuvių pirmenybėse.

Kaip ten bebūtų, 1947 m. antroje pusėje „Šarūno“ gretos pradėjo retėti. Rugpjūto mėn. jis susijungė su Kempteno GSK klubu ir pasivadino „Margiu“.

Nuo tada krepšinio rinktinės pagrindą sudarė „Kovo“ žaidėjai, o kapitono pareigos ir vadovavimas žaidimui teko man. Įtikinančiai buvo įveikti latviai ir estai trečioje, dvi amerikiečių karių komandos ir pagaliau išpūdinga pergalė prieš Vokietijos rinktinę. Prie 2,000 žiūrovų laimėjome 44:25. Pagarba neseniai įsikūrusiai lietuvių sporto sąjungai FASKAS, kuri pajėgė gauti oficialias rungtynes tarp valstybinių rinktinės ir „dypukų“. Po to vokiečių laikraščiai rašė: „Litauischer Basketball ganz gross!“

Netrukus rinktinė išvyko į Prancūziją. Ir čia rinktinės pagrindą sudarė „Kovas“. Bet prieš tai dar keletą eluciu apie „Kovą“.

(Bus daugiau)

Scheinfeldo LSK „Kovas“, išėjusios lietuvių krepšinio 1947 m. čempionas Iš k. l. eil. —Vytautas Grybauskas, Stasys Ginciauskas ir Algis Jokubaitis. II eil. — Jonas Gruzauskas, Algis Burutis, Aleksas Lauraitis ir Tautvydas Gailius.

Nuotr. Daugėlos

UNIVERSITETAS VALSTYBĖS IR TAUTOS SARGYBOJE

PILYPAS NARUTIS

(Tęsinys)

Okupantas diktavo savo planus: „Palaipsniui visos specialybės buvo papildytos naujomis disciplinomis: rusų kalba (1944), marksizmo-leninizmo pagrindais, politinė ekonomika, karinių parengimu (1945), fiziniu auklėjimu, saugumo technika, gamybos organizavimu ir pramonės ekonomika (1947) Mokymo trukmė pailginta iki 5 metų.“

„Destytojų mokslinius vardus ir laipsnius turėjo tvirtinti Aukščiausioji atestacinė komisija Maskvoje“ (p. 119).

„1950 m. spalio 31 d. SSRS ministras S. Kazanovas išleido įsakymą Kauno universitetą reorganizuoti į Kauno Politechnikos Institutą (PLI). Instituto struktūrai keičiantis išaugo KPI fakultetai Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje.“

1951-1971 metai skaitomi kiekybinio augimo: 1960 gavo leidimą statyti Akademinių miestelių, 1971-1980 metais vadina kokybinio augimo metais. 1981-1990 vadina brendimo metais.

Knygoje pateikiami visų specialybių mokymo planai.

Vienas iš institute dėstomų dalykų vis tik man liko nesuprantamas, tai — „dizainas“. Pavartčiau visus žodžius, net ir tarptautinį lietuvių kalbos žodyną, bet tokio žodžio neradau. Sukurtas ir specialus Mokslinio tyrimo centras — „Vibrotechnika“. Nepaaiškina kokie darbai tokiame centrei priklauso. Pats žodis „Vibrotechnika“ iš svetimų žodžių sukurtas nieko neišsako. Galėtų būti bent skliausteliuose paaiškinta, kad ir ne technikos srities skaitytas galėtų suprasti koks čia mokslas. Skaitant surandama naujų žodžių kaip: „oro kondicionavimas“, „vibropozicionavimas“, „relaksacija“ — tokie žodžiai reikalingi paaiškinimui.

Tenka zavėtis, kad Lietuva labai giliai įsiveržė į naujų mokslų sritį, neatsilikdama nuo naujų modernių, visame pasaulyje progresuojančių mokslų. Buvo išleisti net 14 tomų „Kauno politechnikos instituto moksliniai darbai“. Išvardintas gausus mokslininkų būrys, dirbęs 23-jose tyrimo laboratorijose. Išvardinti ir patraukliai nufotografuoti 145 mokslininkai laureatai (lentelė 13.6) gavę už mokslinius darbus premijas nuo 1958 iki 1995 metų.

Aprašoma, kaip į mokslinį darbą buvusi įtraukta ir studentija. Mokslinį darbą skatino Studentų dalyvavimas mokslinėse Pabaltijo respublikų konferencijose... (mano pabrakta). Konferencijos buvo šaukiamos (lentelė 14.2) Kaune, Taline, Rygoje, Minske, Kišiniove, Kaliningrade. Nuostabu, prie Pabaltijo buvo priskaitomas — Kaliningradas (Karaliaučius), Minskas ir Kišiniovas. (Istorinės baltų žemės? — mano klausukas).

Ryšiai su Vakarais, neperžengus „geležinės uždangos“, buvo menki. Įdomi pastaba: „Ryšius su užsieniu smarkiai trukdė tai, kad Kauno miestas SSRS Generalinio Štabo buvo priskirtas prie uždangų miestų“ (p. 273).

11.2 lentelė suskaičiuota nuo 1951 iki 1990 metų baigusius 62,071 studentus. Tai labai žavus ir pagirtinas lietuvių skverbimasis į mokslą.

Labai išsamiai aprašyti fakultetai ir katedros nuo 1951 iki 1990 metų (užkliudant ir 1991-1995 metus), išminint visus dėstytojus, sritis ir darbus Kaune, o taip pat Kauno filialuose: Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje.

Skaitant įdomu buvo pajusti kaip visi profesoriai ir studentai dirbo įsikibę savo specialybėje „nesidairydami“ į šalį, su intencija parodyti Maskvai, kad — „dirbam“, bet giliai širdyje ir protu visą darbą vieningai kreipė, kad Lietuvai būtų nauda.

Visuomeninio gyvenimo apybraiža, Maskvos padiktuota, gana paprasta, nuolatinė kova už būvį, būtines reikalavimų padiktuota veikla: užmokescio, sveikatos ir net poilsio organizavimas tiek studentams, tiek dėstytojams. Tik kolektyviniu būdu buvo galima išsikvoti arba ką nors pasiekti.

KPI partinė organizacija per prievartą siekė vis didesnės įtakos institute: 1951 m. KPI partinėje organizacijoje, buvo 60 komunistų, 1975 m. turėjo — 480, o 1987 m. — daugiau nei 6,000 narių.

Leidinyje bandoma labai tolerantiškai pasisakyti kas link Lietuvos komunistų. Pasiskakoma: „Pavienių komunistų veikloje buvo ne tik pozityvių, bet ir negatyvių darbų... Pozityvi veikla ir tuomet, ir dabar vertinama teigiamai, o negatyvi, piktadariška buvo dorų žmonių smerkiama anais laikais, smerkiama ir dabar“ (p. 332).

Duotoji lentelė 18.1 parodo studentų skaičių vasaros darbo ir poilsio stovyklose: 1951 m. — 750 studentų, 1960 m. — 1,440 studentų, 1968 m. — 2,400 studentų...“

Kad nereiktų studentams važiuoti į Rusiją „plėšinių plėšti“, sugalvojo darbo stovyklas Lietuvoje.

Nors sovietiniais laikais įtakingiausia studentijos organizacija buvo Komjaunimas, bet: „Pazymėtina, kad ir komjaunimo ir profsąjungos pirmieji kolektyvas buvo ta pati — akademinė grupė“.

1951 m. studentų komjaunuoliai buvo 27 procentai, bet 1953 m. 53 proc., 1955 m. — 65 proc., nuo 1965-1990 m. komjaunimui priklausė 88-96 procentai... (p. 334).

Maskva bandė valdyti Lietuvą ir savais metodais išauginti paklusnią sau kartą.

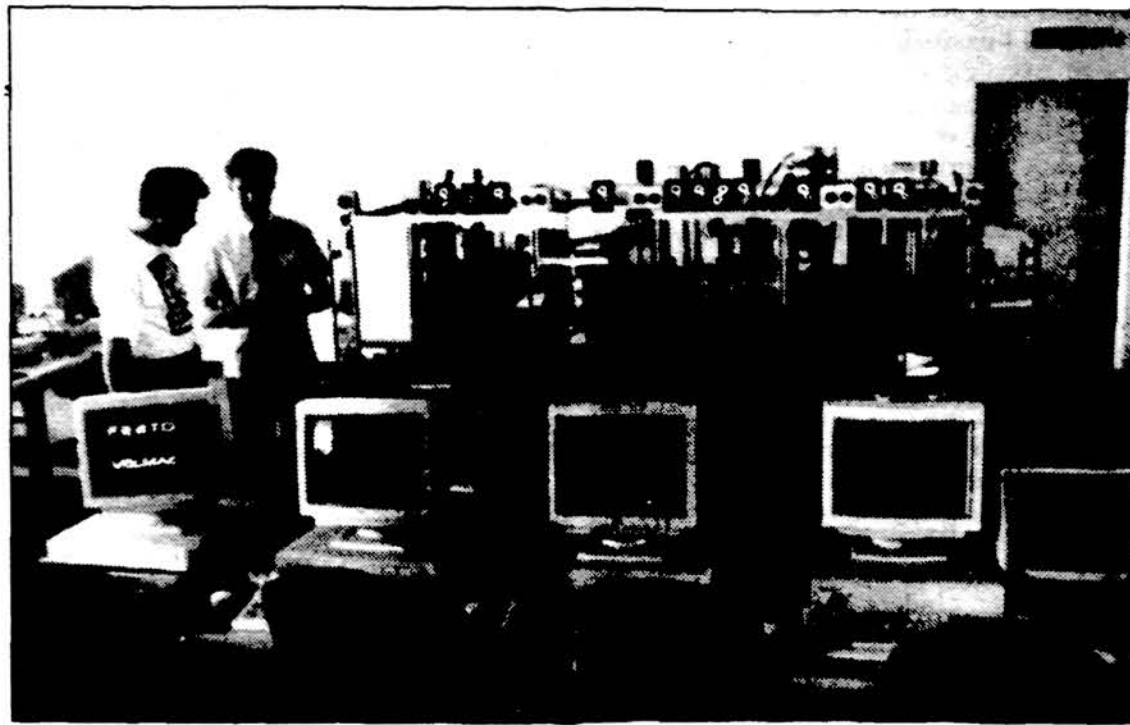
Atžymėta ir kitų studentų organizacinė veikla. „Studentų kultūros klubas“ finansuojamas iš instituto sąmatos rengė paskaitas, pokalbius mokslo, literatūros, meno, organizuodavo teatrų, koncertų, muziejų lankymą. Veikė kolektyvai: Akademinis choras, orkestras, ansambliai, etnografinis ansamblis ir t.t.“ (p. 340)

Laisva Lietuva

Aprašoma iš instituto (KTI) ir universiteta (KTU) persiorganizavimas.

Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio veikliama, instituto partinė veikla pakriko... prasidėjo partijos irimas... Vieni pasiliko TSKP nariais, kiti nuėjo į LDDP, tretį atsidūrė Mitose partijoje, ketvirtį partinę veiklą nutraukė (p. 332).

1995 m. pavasarį atsikūrė korporacija „Plienai“. 1996 m. Valdybos fakultete pradėjo reikštis studentų ekonomistų

Kompiuteriai KTU Informatikos fakultete.

bei menedžerių draugija „AIESEC“ bei Kauno valdybos ir pramonės inžinerijos studentų organizacija „KAUSTIEN“...“

Leidinyje atiduodama pagarba ir tam tikriems okupacijos metu vadovams:

„Akad. K. Baršausko tauri asmenybė, sugebėjusi atsispirti neretai griežtiems ir grėsmingiems Maskvos centrinės valdžios nutarimams...“, vadovaujant rektoriui M. Martynaičiui ir V. Domarkui pavykdavo šia prasme sėkmingai sekti prof. K. Baršausko pavyzdžiu“ (p. 346).

Atžymima: „Nemažas studentų ir darbuotojų būrys audringomis 1991 m. sausio dienomis saugojo Lietuvos Aukščiausios Tarybos — Atkuriamojo seimo rūmus Vilniuje bei radijo ir televizijos objektus Kaune. Du iš jų — studentai Virginijus Druskis ir Rimantas Juknevičius — paaukojo savo gyvybes už Tėvynės laisvę“.

Universitetas modernizuojamas. Padaryta Mokslinių tyrimų sistemos reforma. Sustiprėjo ryšiai su užsieniu. 1995 metais į užsienį buvo išvykęs 71 studentas, ir jie ten išbuvo 273 mėnesius. Universiteto kompiuterizavimas —

tai dinamiškiausia vystoma gyvenimo sritis. Kompiuteriai naudojami studijose, moksle bei administraciniame gyvenime.

1993 m. įgyvendinama IBM bendrovės programa: „Instaliavimo skaičiavimo centre du galingus kompiuterius IBM 4381 R14“. Mokslo darbuotojų atliktų ir atliekamų darbų duomenų bazė sujungta su INTERNET.

Knyga gražiai iliustruota universitetinio gyvenimo nuotraukomis. Pridėtos 1991-1995 metais pasirašytos tarptautinio bendradarbiavimo sutartys. Pridėta universiteto valdymo ir jo padalinių sistema ir dabartinis personalas. Pabaigoje aprašomas universiteto bibliotekos tobulinimas. 1996 m. Lietuvos vyriausybė pritarė LIBIS projektui, kad: „LIBIS projekto realizavimas padėtų modernizuoti tradicinius Lietuvos bibliotekų procesus“.

Knyga parodo, kaip universitetas atlaikė visas Lietuvos okupacijas, stovėjo ir tebestov vadovaujamoje pozicijoje, ir dabar padeda keltis ir kilti Lietuvai pasaulio tautų tarpe. Tenka pasidžiaugti tokiu kruopščiu leidiniu.

DOVANA „AUŠROS“ MUZIEJUI

Penki Amerikos lietuvių sukurti atminimo medaliai ir Lietuvos monetų kolekcija — tai Anglijoje gyvenancio lietuvių Kazio Jankaus dovana Šiaulių „Aušros“ muziejui.

Šiaulių kraštiečio, Kuršėnų valsčiuje gimusio K. Jankaus ir Šiaulių atvežti keturi sidabriniai ir vienas bronzinis medalis skirti žymiesiems Lietuvos žmonėms ir datoms atminti. Vilniaus universiteto 400 metų jubiliejui ir Lietuvos kariuomenei Mindaugui skirtus medalius sukūrė užsienio lietuvių skulptorius Vytautas Kašuba.

Vertingą prieškarinio Lietuvos varinių centų bei sidabrinėlių kolekciją K. Jankaus gavo iš vieno žydų kilmės Belgijoje gyvenusio kolekcionieriaus.

K. Jankaus namuose Bernlio mieste Anglijoje saugoma vertinga apie 700 knygų biblioteka — populiaros mokslinės literatūros, žinytų, enciklopedijų kolekcija. Ją išvijo lietuvis ketina padovanoti kuriai nors gimtosios šalies bibliotekai.

Didelę užsienio valstybėse išleistų lietuviškų grožinės literatūros knygų biblioteką jis jau padovanojo Vokietijoje Vasario 16-osios lietuvių gimnazijai. (LR)

1997

Lithuanian Fair

Lietuvių Dienos

OCTOBER 4TH Saturday 11 AM-6 PM

OCTOBER 5TH Sunday 11:30 AM-4:30 PM

- Lithuanian Arts & Crafts
- Folk Dancing & Singing
- Traditional Food & Drink
- "Linksmasis Subatvakaris"
- "Weekend Dance" Sat. 8 PM
- Lottery - Grand Prize: \$1,000

St. Casimir's Church Grounds
2718 St. George Street
Los Angeles, CA 90027

Maple provided in part by a grant from the City of Los Angeles Cultural Affairs Department

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

V&N Construction
Statomė ir remontuojame namus.
Garantuojame greitą ir kokybišką darbą.
Vidmantas: **708-728-9406**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veiktai
- Perkame ir pardudame namus
- Pensininkams nuolaida

STIPENDIJOS!
Lietuvių Prekybos Rūmai ieško studentų \$2,000 stipendijai.
Prašymai turi būti įteikti iki 1997 m. spalio 1 d.
Rašyti arba skambinti:
Mr. David Gaidas
11028 Southwest Hwy.
Palos Hills, IL 60465
Tel. 708-974-4410

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 99th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8854

Washington, D.C. šalyje, „landscaping“ bendrovė savininkas, ieško darbininko, kuris gautų vietą gyventi veitui už namo priežiūrą, valymą ir mažus remonto darbus \$5 į val. už „landscaping“ darbą: žolės pjūvimą, kiemo valymą, apšvietimo tvarkymą. Jei nori, gali dirbti 12 val. į dieną. Būtina turėti vairuotojo leidimą.
Kreiptis: tel. 202-244-2373

Riverdale Automobile
Perkame, remontuojame ir pardudame automobilius. Nuvežame klientus į auto. varžytines.
Kreiptis: Filmas arba Geddis, tel. 708-201-0588 arba 708-417-0515

Reikalinga pagalba vyru gyv. Oak Lawn. \$350 į sav., maždaug 50 val. darbo.
Skambinti tarp 6 v.v. ir 9 v.v.
Tel. 708-424-4467

ATENTA

Elkite ten kur solidžiau ir nereikia permokėti!

SIUNTIŲ PERSIUNTIMAS
Lietuva, Latvija, Estija, Rusija, Karaliaučiaus sr., Ukraina, Gudija, Maskva ir Peterburgas.
PRISTATOME TIESIAI Į NAMUS!
Dėl informacijos **SKAMBINKITE: 800-775-SEND**

Reikalingos sluvėjos lengviems rūbams siūti. Taip pat užbaigęs (siūti rankomis) Skambinti: **773-202-1205** arba (po 5 v.v.) **773-625-8658**

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters, pokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis Tel. 630-241-1912

DRAUGO REKLAMA

TEN CITIES TWO CONTINENTS ONE AIRLINE

Only LOT take you to so many destinations in Eastern Europe so easily. On LOT, you can fly nonstop from New York or Chicago to the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. From there, connections are easy to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and Vilnius. So take advantage of LOT's low fares, and fly to Eastern Europe in the luxury of a new fleet of Boeing 767s and ATRs.

THE POLISH AIRLINE

Call your travel agent or **1-800-223-0593** or visit <http://www.lot.com>

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius**

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel: (700) 471-1711

**EKONOMIKA. ŽVILGSNIS IŠ
LIETUVOS**

**PABRANGUSI ŠILUMA
PADIDINO INFLIACIJĄ**

Infliacija liepos mėnesį buvo 1.1 proc. arba pusšesto karto didesnė, palyginti su birželio mėnesiu. Inflacijos šuolį lėmė liepos mėnesį 9.4 proc. pabrangęs karštas vanduo, elektra, kuras bei padidėjusios būsto išlaidos. Liepą 0.8 proc. atpigėjo poilsis ir kultūra bei maisto produktai. Labiausiai pabrango sveikatos apsauga — 0.6 proc.

**„LIONO VANDENYS“
NIEKAIP NEPATENKA Į
VILNIŲ**

Užsitęsusių Vilniaus valdžios bei Prancūzijos vandenietikio ir komunalinių paslaugų tiekimo įmonės „Lyonnaise des Eaux“ derybų atomazga nukelta į rudenį. Šią datą liepos pabaigoje nurodė prancūzų įmonės prezidentas Jerome Monod, viešėjęs Vilniuje.

Jei Lietuvos vyriausybė ir Vilniaus miesto valdžia neapsisprendė iki rugsejo pabaigos ar spalio pradžios, „Liono vandens“ atsakys savo planų investuoti Lietuvoje. Prancūzų firma jau 6 metus derasi su Vilniaus savivaldybe dėl sostinės vandens ūkio tvarkymo, bet iki šiol nėra gavusi jokio konkretaus atsakymo.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, ir vyriausybė, ir sostinės valdžia pasirodė nepriimtinas prancūzų bendrovės prezidento pasiūlymas steigti eksploatacinę „Vilniaus vandens“ bendrovę. Ją steigti „Liono vandens“ kartu su savo partneriais iš Danijos ir Vilniaus banku. Ši bendrovė valdytų sostinės vandentiekį, kuris patėktų į privačias rankas.

Jau po pirmųjų prancūzų pasiūlymų prieš 6 metus buvo kilęs didžiulis kai kurių miesto tarybos ir visuomenės atstovų pasipiktinimas, kad keletiną kartą parduoti vieną didžiausių miesto turtų — vandenį. Iki šiol Vilniaus miesto taryba nesiryžo nei atmeti, nei pritarti prancūzų bendrovės pasiūlymams. Derybos su „Liono vandenimis“ pagyveno šių metų pradžioje, kai į jas įsikišo Europos reikalų ministerija. Ministrė Laima Andrikiėnė ne kartą teigė, kad svarbiausia — konkrečiai atsakyti į bendrovės pasiūlymus, priešingu atveju prancūzai visai nebeinvestuos Lietuvoje.

Europos reikalų ministerijos iniciatyva „Liono vandenims“ buvo pasiūlyta išgyti iki 30 proc. „Vilniaus vandens“ akcijų. Dabar „Vilniaus vandens“ įstatinis kapitalas vertinamas 290 mln. litų. Prancūzams šis pasiūlymas iš esmės pasirodė priimtinas. Tie apskaičiavo, kad tam reikėtų maždaug 110 mln. litų investicijų. Tačiau prancūzai pareiškė ir norą steigti eksploatacinę „Vilniaus vandens“ bendrovę.

„Lyonnaise des Eaux“ opo-nentai Lietuvoje teigia, kad Prancūzijos bendrovė ketina investuoti tik į ūkio valdymą, o pacia vandentiekio sistema tvarkys didindami vandens tiekimo tarifus. Tačiau investicijų labiausiai reikia grūdvancioms Vilniaus vandentiekio sistemoms.

Lietuvos vandens tiekėjai, beje, siūlo skelbti tarptautinį konkursą ir išsirinkti par-

kiausių partnerių, o neapsiriboti derybomis su viena kompanija.

Europos reikalų ministrė Laima Andrikiėnė teigia, kad kontrakte su „Liono vandenimis“, jei toks bus pasirašytas, vienas svarbiausių dalykų bus nurodyti viršutinę ribą, virš kurios negali pakilti vandens kaina.

**„LIETUVOS
TELEKOMO“ KAINA —
MILIJARDAS DOLERIŲ**

„Lietuvos telekomo“, numatyto privatizuoti kitais metais, kaina turėtų būti ne mažesnė, kaip vienas milijardas dolerių. Taip mano ryšių ir informatikos ministras Rimantas Pleikys.

Vyriausybės konsultantu privatizuojant „Lietuvos telekomą“ po tarptautinio konkurso iš 7 pretendentų išrinktas Šveicarijos bankas „Union Bank of Switzerland“. Konsultantas turės kartu su Lietuvos institucijomis parengti Telekomo privatizavimo planą, suformuoti pardavimo strategiją.

Pagal išankstinius planus, per pirmąjį privatizavimo etapą kitais metais numatoma parduoti iki dviejų trečdalių „Lietuvos telekomo“ akcijų.

Pasak ministro Rimanto Pleikio, vyriausybė sieks apsidrausti nuo „nepatikimų“ investuotojų. Pasirašomose privatizavimo sutartyse būtina bus numatyta, kad strateginiai investuotojai tam tikrą laiką negali parduoti jiems priklausančio akcijų paketo spekuliaciniais tikslais, pavyzdžiu, pakilus akcijų kainai biržoje.

Ministro teigimu, „Lietuvos telekomo“ perėjus į užsienio investuotojų rankas vietas vartotojai bus ginami, nes būtiniems įmonės šeiminiškams tarifus už paslaugas bus leidžiama didinti tik iki tam tikros nustatytos ribos.

„Lietuvos telekomas“ yra viena iš 13 parduoti numatytų šalies strateginių įmonių.

**AMERIKOS BENDROVĖ
REKLAMUOJA
„ASTORIJOS“ VIEŠBUTĮ**

JAV bendrovė „Radisson“, bendradarbiaujanti su Skandinavijos SAS oro linijomis, pradėjo reklamuoti viešbutį „Astoria“, kuris lapkričio mėnesį bus atidarytas Vilniuje, Didžiojoje gatvėje.

„Astoria“ bus didžiausias Lietuvoje kompiuterizuotas verslo klasės viešbutis. Jame bus 61 kambarys, 40 proc. jų ketinama skirti verslo žmonėms. Viešbutyje yra 3 konferencijų salės, restoranai ir baras. Svečiai galės naudotis kompiuteriais, fakso ryšiu, jei reikės — sekretorės paslaugomis.

„Respublika“, remdamasi „Radisson“ SAS generaliniu valdytoju Piteriu Anker Moleriu, rašo, kad viešbutis orientuojamas į verslininkus, todėl ir aptarnavimo kokybė bus geresnė. Apartamentų kainos bus nustatomos kompiuteriniu tinklu, jos bus panašios į kitose valstybėse veikiančių „Radisson“ viešbutių kainas. Viešbutyje bus teikiama daugiau paslaugų.

Pastatė Didžiosios g.35 nuo 1901 m. buvo svečių namai.

Vėliau atidarytas „Hotel Al' Italy“, kuris 1945 m. buvo pavadintas „Astorijos“ vardu. 1985 m. viešbutis buvo rekonstruotas. Dabar jo savininkai yra Vilniaus miesto savivaldybė ir Šveicarijos investuotojai. Rekonstrukciją atlieka Šveicarijos statybos bendrovė.

Teigiama, kad viešbutis bus 19 a. pabaigos dvasilis.

**ATOMINĖ ELEKTRINĖ
VALDO UŽSIENIEČIAI**

Pirmojo Ignalinos atominės elektrinės bloko paleidimas, turėjęs po remonto įvykti liepos 15 dieną, bus nukeltas į rugsejo vidurį, nes jėgainė neįvykdė tarptautinių ekspertų komisijos pagrindinių šėšių rekomendacijų, — rašo „Lietuvos rytas“.

Penki komisijos nariai yra iš Vakarų valstybių, po vieną iš Lietuvos ir Rusijos. Komisija per trejus metus atliko elektrinės saugos analizę, pagal kurią visoms saugumo problemoms išspręsti reikės maždaug pusės milijardo litų.

Ignalinos atominės elektrinės vadovas Viktoras Ševaldinas teigia, kad neįvykdyta tik viena komisijos rekomendacija, tačiau komisija nesutiko, kad pirmasis blokas būtų paleistas rugpjūčio viduryje. Blokas pradės dirbti ne anksčiau kaip rugsejo viduryje. Po jo paleidimo planiniam remontui bus stabdomas antrasis blokas.

**„MAŽEIKIŲ NAFTA“
ATSIGAUNA**

Mažeikių naftos perdirbimo įmonė 1991 m. turėjo savo apyvartinių lėšų ir perdirbo 11 milijonų tonų naftos. Tačiau, kai Rusijoje įvyko infliacija ir buvo paleistos naftos ir jos produktų kainos, reikalai pasisuko į prastą pusę. 1992-93 m. ekonominė krizė, galingų konkurentų „Shell“, „Statoil“, „LUKOil“, „Neste“ veržimasis į Lietuvą, kai kurių naftą perdirbančių įmonių bankrotas ir Rytuose, ir Vakaruose, privertė priimti kompromisų nepripažįstančios rinkos iššūkį, — rašo „Respublikos“ priedas „Rinka“.

Šiuo metu akcinė bendrovė „Mažeikių nafta“ atsigauja. Siemet planuojama perdirbti 6 mln. tonų naftos. Nors praėjusių metų antrąjį pusmetį įmonė jau dirbo pastoviai ir pelningai, susidariusių nuostolių dar nepavyko padengti.

Pernai pavyko gauti iš JAV „Merrill Lynch“ banko 19 mln. dolerių paskolą. „Mažeikių nafta“ išėjo į tarptautinę finansų rinką. Tuo pat metu vyko derybos su kitu JAV banku CS „First Boston“ dėl 40 mln. JAV dolerių paskolos apyvartinėms lėšoms papildyti. Šių metų vasario mėn. pasirašyta sutartis dėl EURO obligacijų išleidimo. Mažeikičiai pirmieji išleido tokią obligacijų emisiją Baltijos iš buvusių sovietinių respublikų kraštuose. Tai pakėlė įmonės prestižą pasaulyje.

Dabar svarbiausia — pastovus žaliavos tiekimas. Įmonė turi tik vieną žaliavos tiekimo šaltinį — naftotiekį „Družba“, kuriuo tiekiamas Rusijos nafta. Kol nėra Būtingės terminalo, ši problema bus opi.

Įmonės generalinis direktorius Gediminas Kiesus tvirtina, kad būtina geriau ginti ir savo rinką. Deja, Lietuvoje dar 1993 m. buvo taip, kad Mažeikių naftos produktai kainavo daugiau, nei įvežamieji. Politinės jėgos Rytuose, finansinės Rytų ir Vakarų grupuotės buvo patenkintos neturėdamos Lietuvos energetikoje. Tais pačiais metais Anglijos, Vokietijos, ir Danijos

specialistai, pagal Europos Sąjungos PHARE programą atlikę tyrimus, siūlė net uždaryti Mažeikių įmonę. Skaičiuojama, kad be Mažeikių, benzino kaina pakiltų iki 4 litų už litrą. „Mažeikių nafta“ reguliuoja kainų procesą.

O dėl lietuviško benzino kokybės Lietuva galinti būti švari kaip Šveicarija. Nors Lietuvoje kasmet padaugeja po 90,000 automobilių, tačiau visų rūšių Mažeikių benzinas neutiliuotas, jame siera mažai. Lietuvoje ir užsienyje atsirado nuolatinių „Mažeikių naftos“ produkcijos pirkėjų. Bendrovė užima 40 proc. Lietuvos rinkos. Likę produktai eksportuojami. Nemažai dyzelinio kuro per Ventspilio

**PADEKA
A.†A.
PRANAS ANDREJAUSKAS**

Gimęs 1916 m. gegužės mėn. 29 d., sunkios ligos išvargintas, šį pasaulį apleido 1997 m. liepos mėn. 27 d. ir buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse rugpjūčio mėn. 19 d. Gili padėka kun. S. Ropolui ir kun. V. Čyviui už atmašautas šv. Mišias šv. Vardo bažnyčioje St. Petersburg, FL. Dekojame kun. V. Rimšeliui už šv. Mišių auką ir Velionio palaiką palydėjimą į kapines Čikagoje. Ačiū draugams ir pažįstamiems taip gausiai dalyvavusiems St. Peterburge bei Čikagoje ir šv. Mišių aukotojams. Ačiū visiems už pareikštą užuojautą asmeniškai, laiškais spaudoje.

Sirdingą padėką reiškiamė aukojusiems a.a. Prano Andrejausko atminimui. Aukos skirtos Lietuvos Dukterų draugijai ir tremtiniais bei našlaičiams Lietuvoje.

Giliame liūdesyje likę: žmona Monika, podukra Virginija su dukra Lidija ir giminės Lietuvoje.

**A.†A.
Pranui Andrejauskui mirus,
vietoje nekrologo 1997 m. rugpjūčio mėn. 2 d.**

Sakoma, kad mums dar būnant mažyčiais kūdikėliais, vos peržengus slenkstį į žemišką pasaulį, Didžiojo Tverejo knygoj įrašyta kiek metų, mėnesių, dienų ir minučių mums skirta buvoti šioje gražioje žemėje, išgyventi fizinius ir dvasinius skausmus, džiaugsmus, džiaugties suteiktomis Dievo malonėmis, ar vertki dėl neišpildytųjų svajonių. Tačiau iš toliausių toli atklysta mūsų žemėn vasara su liūtimis, žaibais ir perkūnijomis. Nuvargusių žirdį apsupa ramybė ir, paskutinei Prano gyvenimo minutei atėjus, Angelas Sargas pamoko pirštu ir pakvietė sekti jį. Ir tu nuėjai. Tamsi uždanga nukrito už tavęs ir atsidarė prieš šviesias duris, kurioms atsivėrus išvydai Dangaus sodą, kurio kiekvienas kampelis yra kvėpiantis vandens žiedais, pilnas saulės šviesos. Kiekviena siela susiras ten savo kelią, kalbės su pažįstamais, sveiks draugus, kurie jau seniai mirę, pasakos kas per tą laiką atsitiko žemėje, ir bus daug džiaugsmo, kai vieni kitus atpažinsite.

Mes kiekvienas savo mintyse improvizuojame skirtingus vaizdus ir išgyvenimus, net vizijas, susijusias su atsiskyrimo momentu šioje žemėje. Deja, mes niekada nesužinosime tai nei iš mylimiausių, nei artimiausių žmonių. Gal dėl to nelaukiama mirtis visus baugina. Gal ne mirtis, gal tik nežinia... Niekada nesužinosim, su kokiomis mintimis mūsų velionis Pranas, ilgus mėnesius kentėjęs, peržengė ribą tarp Šiapus ir Anapus.

Pranas Andrejauskas amžinam miegui užmerkė akis 8 m. liepos mėn. 27 d. 8:20 val. ryto, palikdamas giliame skausme žmoną Moniką Andrejauskienę, jos dukrą Virginiją ir jos dukraitę Lydiją.

Velionis Pranas gimė 1916 metais Skiemonių miestelyje ir valsčiuje, Utenos apskrity, ūkininko šeimoje, kurioje buvo 3 broliai ir sesuo. Pranas buvo jauniausias. Mokėsi ir dirbo Kaune vyresnio brolio Kosto globoje, kuris ejo aukštąs pareigas Saugumo departamente. Todėl, užėjus bolševikams, Kostas buvo priverstas slapstytis, nes buvo ieškomas enkavedistų. Jie, suėmę Praną, norėjo sužinoti brolio Kosto slapstymosi vietą ir jo veiklą. Nors ir kaip kankinamas, daužomas ir spardomas, Pranas brolio neišdavė, bet vėliau Kostas pasidavė, kad išgėbėtų brolių nuo kankinimų. Likusiam Prano gyvenime nuo tų kankių liko ir skaudžios pasekmės. Jis daug kentėjo fiziniai, nes sudaužytos galvos skausmai lydėjo jį iki mirties.

Brolis Kostas buvo suimtas ir išvežtas Sibiran su šeima. Ten išvergavo 19 metų. Lietuvon grįžo su žmona ir dviem dukrom ir palaužta sveikata... Velionis Pranas visą laiką šelpė brolių, kenciantį Sibire ir niekada nesustojo visakeriškai padėti broliui, jo dukroms ir jų šeimoms, jiems grįžus Lietuvon. Amerikon atvykęs, Pranas korespondenciniu būdu baigė inžinieriaus mechaniko kursą ir dirbo Sargent - Lundy kompanijoje, mechaniko „designer“ pozicijoje. Išėjęs į poilsį, atsikėlė į St. Petersburg, FL ir 1982 m. vedė Čikagos operos ir įvairių koncertų solistė Moniką Krikpauškienę.

Buvo amžinasis Lietuvos klubo narys, buvo įsijungęs į visuomeninę veiklą. Priklausė ALTui ir, jaunystėje, Šviesiečių d-jai. Mylėjo visą šeimą, mylėjo Lietuvą Tėvyne. Buvo tvarkingas, sąžiningas ir aukštą moralinių principų žmogus. Dar prieš Lietuvai atstatant nepriklausomybę, Tėvyneje apsilankė du kartus. Vaziavo aplankyti savo mirštančio brolio tremtinio ir jo šeimos. Išėivijoje, kiek Čikagoje, tiek St. Peterburge, buvo paslaugus ir naudingas visuomenės narys.

Išėkis, mielas Pranei, tebūnie Tavo sielai mieli Viešpaties sodai. Mes ilgai Tavęs pasigesime ir melsimės, kad tavo gyvenimas Anapus nebūtų toks skausmingas, kaip šioje žemėje.

Dalia Mackailienė

**A.†A.
JURGIS KIAUPA**

Gyveno Oak Lawn, IL anksčiau N. Carolina. Mirė 1997 m. rugpjūčio 8 d., 11:15 val. ryto sulaukęs 88 metų. Gimė Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 46 m. Nulūdė liko: mylima drauge Terese Markus, podukros Diane Kimball ir Wanda Gutierrez, vyras Mario; anūkai: Terry, Gary su žmona Laura, Michael ir Selena su vyrų Juan; keturi proanukai; seserys: Marta, Anna ir Meta; daug sūnenų ir dukterėčių. Velionis pašarvotas trečiadienį, rugsejo 10 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Palos laidojimo namuose, 11028 Southwest Hwy, Palos Hills, IL. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsejo 11 d., 10 val. ryto, iš Zion Evangelical Lutheran bažnyčios, 9000 S. Menard, kurioje velionis bus pašarvotas nuo 9 val. ryto. A.a. Jurgis bus palaidotas Bethania kapinėse. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdusi šeima. Laidotuvių direkt. David Gaidas, Jr. Tel. 708-974-4410.

**A.†A.
IRENA E. KRASAUSKAITĖ
KRIKŠČIŪNIENĖ**

Gyveno Hickory Hills, IL anksčiau Evergreen Park, IL. Mirė 1997 m. rugsejo 7 d., sulaukusi 93 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m. Nulūdė liko: sesers vaikai — Cezaris, Romas, Juozas ir Gražina Ugianskiai su šeimomis, giminaitis ir globėjas Vytautas Krasauskas su šeima ir kiti giminės JAV, Australijoje, Kanadoje ir Lietuvoje. Velionė buvo a.a. Mato žmona ir a.a. dr. Irenos Gražinos Kogoniec motina. Velionė pašarvota rugsejo 10 d. trečiadienį nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsejo 11 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulinės šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdę: sesers vaikai, jų šeimos ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

**A.†A.
STASEI SMILGIENEI**

mirus, giliai liūdiintiems sūnui VIRGIUI ir svainei ONUTEI, ilgamečiams „Grandies“ šokejams, ir kitiems artimesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Tautinių šokių grupė „Grandis“

**PADEKA
A.†A.
EDVARDAS ŠIŠAS**

Mano mylimam vyrui Edvardui mirus 1997 m. rugpjūčio 2 d., nuširdžiai dekoju prelatui A. Olsauskiui už šv. Mišias, atnašautas Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčioje, ir kun. A. Volškui už rožinį Santa Monikoje ir už apeigas šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejuje. Dekoju Janinai Čekanauskienėi ir mužui Viktorui Raliui, taip pat Alfai Pažirienei už šv. Raš. skaitymą.

Dekoju karsto nešėjams: Aleksui Gričiui, Pranui Urbanui, Antanui Mažeikai, Pranui Visvydiui, Juozui Dzenkaičiui ir Jonui Mažiuliui.

Dekoju pareiškusiems užuojautą laikraščiuose: Amerikos lietuvių tautinės sąjungos L.A. skyriui, Liucijai ir Antanui Mažeikoms, Julijai ir Jonui Patroniams, Rūtai Sakienei, Pranui Skirmantui, Feliksui Masačiui, Petriui Maželiui, mūsų mieliems New Jersey draugams Genutei ir Kazimierui Trečiokams, užprašiusiems šv. Mišias. Esu itin dėkinga mielajai draugei Danai Paškevičienėi už aukotas šv. Mišias ir geles, juo labiau už dažną stiprinimą žodžiais mano skaudžiu metu, taip pat mielai Raisai Urbanienėi už geles ir nuolatinę pagalbą mano sergančiam vyrui. Dekoju už šv. Mišias Jadvygai Kontrimienei, M. Barauskienei, Stelai ir Vytautui Abraciams, J.B. Dzenkaičiams, ponams Mitkevičiams, ponams Balčiūnams, E. Liaugaudienei, p.p. Juškaičiams, p.p. Butkams, A. Pažirienei, R. Ančiauskienėi, Vilijai Karalienėi, Marijai ir Jonui Šimoniams už a.a. Edvardo atminimui vietoje gelių auką Lietuvos Dukterų draugijai.

Dekoju G. Sirutienėi ir A. Markevičiumi. Vytautui Šeštokiui už pranešimą per lietuvių radiją. Taip pat visiems, galeusiems dalyvauti apeigose bei palydėti mano mylimą vyrą Edvardą Amžinyben ar atsiusti širdį guodžiančias užuojautas, tarsi sirdingai: aciu, aciu... Atleiskite, jei kuri pavarde liko pamiršta. Esu visiems dėkinga.

Liūdiinti Janina Šišienė.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Prelatas Juozas Prunskis yra įsteigęs fondą, kurį tvarkyti pavedė JAV LB Sociolinei tarybai. Mecenato pagėdavimu ir nurodymu, gautais procentais reikia apdovanoti ir pagerbti asmenį, su laukusiu daugiau kaip 65 m. amžiaus, už nuopelnus katalikiškoje-labdaringoje veikloje. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi siūlyti (tik raštu) kandidatus. Jų atrinkimui ir įvertinimui sudaryta komisija: Birutė Jasaitienė, dr. Petras Kisielius, Marija Remienė ir Juozas Žygas (pirmininkas). Siūlant, parašyti trumpą to asmens biografiją ir apibūdinti jo veiklą. Pasūlymai turi būti gauti iki š.m. lapkričio 1 d. Siūsti adresu: J. Žygas, 9604 S. Karlov, Oak Lawn, IL 60453.

Lietuvių operos sezonas prasideda šį penktadienį, rugšėjo 12 val., 7:30 val. vak., Jaunimo centre. Bus statoma linksma operetė „Čigonų baronas“. Operos valdyba kviečia visus buvusiuosius narius ir naujus dainininkus atvykti į šią pirmąją repeticiją.

Ketvirtadienį, rugšėjo 11 d., 7 val. vak., „Seklyčioje“ įvairiais imigracijos klausimais kalbės ir į paklausimus atsakins Čikagos miesto advokatas, imigracijos reikalų specialistas Diego Bonesatti. Visi susidomėję, ypač neseniai į šį kraštą atvykę, kviečiami seminaro dalyviai. Advokatu vertėjaus Aldona Šmulkštienė, tad nebus jokių keblumų, nemokantiems anglų kalbos.

Biržų gimnazija ruošia savo 75 metų ikūrimo paminėjimą, kuris vyks rugšėjo 20 d. Biržuose. Daugiau informacijos apie galite gauti, pasakamėn 773-476-5381.

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJOS VALDYBA PRANEŠA

Ryšium su neseniai Marquette Parko apylinkės angliškoje spaudoje pasirodžiusiais kai kuriais pareiškimais apie apylinkės nesaugumą, norime pranešti, kad buvęs vicepirmininkas Joe Kulus nuo š.m. kovo 7 d. iš Marquette Parko Lietuvių namų savininkų valdybos yra pasitraukęs. Jo atsistatydinimas buvo priimtas, todėl jis negali rašyti laiškų ar straipsnių Namų savininkų organizacijos vardu. Jis gali rašyti tik savo vardu.

Valdybos posėdyje, įvykusiame rugšėjo 5 d. vakare, buvo dar kartą patvirtintas toks valdybos narių sąrašas: Juozas Bagdzius, pirmininkas; Matas Juknius, vicepirmininkas; Helen Juozapavičius, korespondentė anglų kalba; Zita Bagdziuvienė, sekretorė; Stasė Rudokienė ir Mindaugas Stakėnas, finansų reikalams; Antanina Rėpšienė, korespondentė lietuvių kalba; dar valdybai priklauso Kazimieras Maldėnas ir Steven Mihajlovic.

A. Rėpšienė
Valdybos korespondentė

Sol. Algirdas Brazis kasmet labai uoliai platina bilietus į „Draugo“ pokylį. Šiemetinis pokylis, rengiamas rugšėjo 21 d. Martinique salėje, nėra išimtis. Per A. Brazį po stalą užsisakė: Estelle Rogers, Lithuanian American Chamber of Commerce ir Midland Savings & Loan. Bus labai malonu visus tuos svečius susitikti pokilyje. Tarp kitko primename, kad pokylio pradžia 4 val. — pabendravimu, o vakarienė 5 val. popiet. Bilietus įsigyti ir stalus užsisakyti dar galima „Draugo“ administracijoje.

Visų Čikagos akautų, čiu tuntu bendra sueiga sekmdienį, rugšėjo 21 d., vyks PLC, Lemonte. Visi ir visos „Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Lituanicos“ ir „Nerijos“ tuntu sesės ir broliai dalyvausime 9 val. r. š. Mišiose Pal. J. Matulaučio misijoje. Po Mišių bendra sueiga, kurioje vyks tradicinės išstovyklų grįžimo apeigos ir „Lituanicos“ tuntu vadovybės pasikeitimas. Visi dėvime išieginėmis uniformomis. Turint klausimų — kreipiamasi į tuntininkus.

Pasibaigus vasaros renginiams gamtoje, grįžtame atgal į sales. Pasaulio lietuvių centro rudens sezono atidarymo pietūs-šventė bus rugšėjo 14 d., sekmdienį. Palaimintojo Jurgio Matulaučio misijos bažnyčioje 11 val. r. š. Mišiose giedos, o vėliau PLC didžiojoje salėje dainuos Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Stroliaus. Kvietiami visi, po patalpas apylinkės pasklidę, lietuviai į PLC rudens sezono atidarymo pietūs. Bus skanus maistas (argi PLC šeiminingas kitoki svečiams patiektų?), puiki programa, draugai, pažįstami. PLC yra visų lietuviški namai, pagalvokime, kas būtų, jei jų neturėtume...

Lietuvos Vyčių 112 kuopa pradeda savo rudeninį veiklą pirmuoju poatostoginiu susirinkimu antradienį, rugšėjo 17 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje Valdyba nori pranešti, kad ateityje susirinkimai bus kas ketvirtą mėnesį: rugšėjo, gruodžio, kovo ir gegužės mėnesiais. Kuopos biuletenis bus siunčiamas prieš kiekvieną susirinkimą, tad prašoma jį pataupyti, kad lengviau būtų prisiminti datas. Šiame susirinkime bus renkama nauja kuopos valdyba ateinančioms metams. Po susirinkimo visi galės pasivažinti.

IS ARTI IR TOLI

LOS ANGELES, CA

JAV LB VAKARŲ APYGARDOS VEIKLA

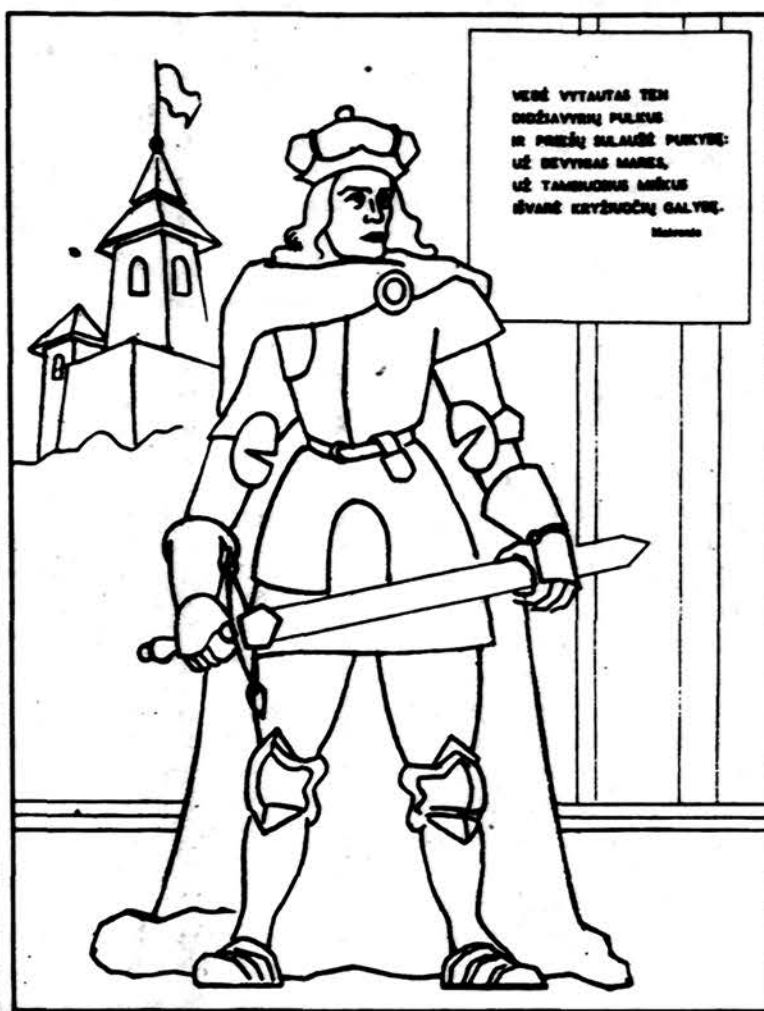
JAV LB Vakarų apygardos metinis suvažiavimas įvyko 1997 metų gegužės 25 dieną. Tai buvo paskutinė proga rinkti atstovus į LB Tarybą; buvo norima sudaryti progą vienu atvykimu žmonėms pabalsuoti ir dalyvauti suvažiavime. Atrodo, pasisekė: XV LB Taryboje ši apygarda gavo teisę turėti 6 atstovus: jie yra — dr. Zigmantas Brinkis, Ina Bertulytė-Bray, Violeta Gedgaudienė, Angelė Nelsienė, Antanas Polikaitis ir Vytautas Vidugiris. Prie jų prisidės naujas apygardos pirmininkas Zigmantas Viskanta. Naujos valdybos sudėtis yra: Zigmantas Viskanta, pirmininkas, ir nariai — V. Burokas, V. Gedgaudienė, A. Nelsienė, A. Petrušienė, A. Ragauskas, A. Sekas, M. Sodeika, D. Varnienė, R. Venckus ir V. Vidugiris. Valdyba pasiskirstys pareigom vėliau.

Redaguoja J. Plačias. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŽVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Lietuvos karalius Vytautas, kurio karališką vainiką pagrobė lenkai. Piešė Vl. Vijeikis

LIETUVA

Man močiutė rašė laiška Apie Lietuvą seną. Apie Darių Girėną, Apie Kauną ir Šiluvą... Taip aš noriu ten nusikristi, Ten už jūrą, vandens.

Kaip aš ten keliaučiau? Gal traukiniu greitai? Taip labai norėčiau Pamatyt gražių vaizdų!

Vaikščioja ten žmonės, Meldžias Aušros Vartuose, Jie nešioja rėtėžius, Meldžias iš maldaknygių.

Gal, močiutė, kitą kartą Aš nusikrisiu ten toli, Ten, kur vaikai bėginėja, Kur gražioji Lietuva!

Sigita Newsom, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinė.

SILINĖ

Kasmet Katalikų bažnyčia rugšėjo mėn. 8 d. švenčia Dievo Motinos Marijos Gimimo šventę. Lietuvos liaudis tą šventę yra pavadinę Šiline. Daug žmonių prisimena savo gimtadienius, stengiasi juos iškilmingiau švęsti savo draugų ir artimųjų tarpe bei gauti prisiminimui, kad ir mažą dovanėlę. Marija yra Dievo Motina, kuri davė mums Pasaulio Išganytoją, todėl Jos gimtadienis yra labai svarbus visiems krikščionims, vertas didesnio pagerbimo, negu eilinio žmogaus. Vytautas — Lietuvos karalius, labai gerbė Mariją, savo vainikavimo karaliaus vainiku dieną pasirinko rugšėjo mėn. 8 d. Lietuvoje — Šiluvoje net aštuonias dienas švenčia Marijos gimtadienį. Ten susirenka šimtą tūkstančių minios žmonių Mariją pasveikinti. Čikagoje, Marquette Parke, Švč. M. Marijos Gimimo parapija irgi švenčia Šilines, kaip ir Šiluvoje — aštuonias dienas. Geras vaikas visuomet džiaugiasi, jei yra giriama jo motina. Mes gerbiame Mariją, nes Ji yra Jėzaus Motina. Gerbdami Mariją, mes pagerbiame ir Jėzų, nes kas giria kūrinį, tas giria ir kūrėją.

Redaktorius

KITI APIE MUS

„Nemaža dalis latvių kalbininkų vienokiu ar kitokiu būdu nusipelnė ir lituanistikai. Štai buvęs Vilniaus archyvaro padėjėjas Janis Spruogis sudarė senųjų Žemaičių krašto vietovardžių žodyną. Ilgametis Rygos universiteto profesorius Juris Plakis parašė platų mokslo reikalams skirtą lietuvių kalbos vadovėlį. Tragiškai pačiam kurybinių jėgų sužydejime gyvenimą baigęs Alvilas Augustalnis tyrinėjo senuosius lietuvių kalbos paminklus, lietuvių liaudies dainų eilėdarą. Tačiau ypač daug lietuvių kalbos mokslo baruose pasidarbavo žymiausias lietuvių kalbininkas Janis Endzelynas, kuris, turbūt, buvo ne tik pats didžiausias lietuvių kalbininkas, bet ir apskritai viena pačių aukščiausių lietuvių mokslų viršūnių“.

Janis Endzelynas (1873 - 1961)

Jis buvo labai gabus. Graikų ir lotynų kalbas jis mokėjo taip, kad mėgino šiomis kalbomis rašyti eilėraščius. Yra išlikęs Endzelyno sąsiuvinis, kuriame yra dvylikos lietuvių liaudies dainų vertimas. Per aštuonerius metus Dorpato (dabar Tartu) universitete Endzelynas magistro laipsniu baigė dvi specialybes — klasikinę ir slavų kalbotyrą. Nei lietuvių, nei lietuvių, nei prūsų kalbų universitete jam studijuoti neteko: trečiąją — baltų kalbotyros specialybę jis išgijo pats savarankiškai. Studijų metais susidomėti baltų kalbomis jį skatino žymiausių to meto baltistų darbai. (Bus daugiau)

APIE ŠALIŲ PAVADINIMUS (Tęsinys)

Žinome ir dar naujesnių valstybių pavadinimų. Jeigu jūs pažvelgsite į Afrikos žemėlapi, išleista prieš 1957 m., tai vakarinėje šio žemyno dalyje prie Atlanto vandenyno rasiite šalį **Aukso krantas**. Tačiau

veltui ieškosite tokios šalies vėliau išleistuose žemėlapiuose. Kas čia atsitiko? Pasirodo, 1957 m. kovo 6 d. šios šalies sostinėje, Akroje, nuo valdžios rūmų buvo nukabinta Anglijos vėliava, ir Afrikoje po ilgos kovos iš kolonijinės priespaudos išsivadavo dar viena šalis. Naujosios valstybės vyriausybė nutarė atsakyti kolonistų primesto šalies pavadinimo ir davė jai **Ganos** vardą. Mat šiuo vardu savo kraštą nuo senų laikų vadino viena šios valstybės gentis. Taigi kartais net ir dieną galima nurodyti, kada atsirado valstybės pavadinimas.

Daug sunkesnis mūsų valstybės vardo klausimas. Iki šiol mokslininkams žinomuose dokumentuose Lietuva pirmą kartą minima 1009 m. Štai kas rašom anuose metrikuose: „1009 m. Šventas Brunonas, vadinamas Bonifacijumi, arkivyskupas ir vienuolis, antais savo atsivertimo metais Rusijos ir Lietuvos pasienyje pagonių trenktas į galvą, su 18 saviškių vasario 23 d. nukeliavo į dangų“. Minėtas dokumentas parašytas lotynų kalba. Tik šis, tiek ir kiti vėlesni rusų dokumentai rodo, kad jau tada mūsų krašto pavadinimas buvo ištariamas kaip ir šiandien. Tačiau iš kur šis žodis atsirado, kodėl mūsų kraštą vietiniai gyventojai ar jų kaimynai pavadino **Lietuva**?

Algirdas Sabaliauskas (Bus daugiau)

PAGALBA BĖDOJE

Kas yra geras draugas? Aš manau, kad geras draugas yra žmogus, kuris padeda, kai esi bėdoje. Geras draugas visada užsto, kai kiti žmonės apie mane blogai kalbės. Draugas nepadarų to, ko tu jam nedarytum.

Aš turiu du gerus draugus. Šie draugai atitinka abejoms toms taisyklėms. Mano du geriausi draugai yra: Aras Dumbrys ir Julius Gryauzė. Jie turi tas pačias ypatybes kaip ir aš. Kartais jie po pamokų ateina pas mane nakvoti.

Povilas Žukauskas, Čikagos lit. m-la

LAUKIU VASAROS

Šiais metais aš labai laikiu vasaros atostogų, nes aš eisiu į „Summer band“. Aš groju trompete, turėsiu du koncertus. Vasarą mokykloje nebus pamokų iki rudens. Vasaros metu aš stovykliausiu ir lankysiu „Day Camp“. Kad ir vasara, bet aš dar lankysiu pianino pamokas. Kitais mokslo metais aš jau būsiu šeštame skyriuje. Dėl to, ką aš čia pasakiau, labai laikiu vasaros atostogų.

Darius Aleksionas, 5 sk. mokinys Čikagos lit. m-la

VILKOLAKIAI

Vilkolakiai būdavo į vilką paversti žmonės. Vienas bodas paversti žmogų į vilkolakį buvo, kad žmogus būtų pervestas per žemėje įmeigtus šermukšnio kuolelius. Iš vilkolakių vėl pasidarydavo žmonės. Kaip atskirti vilką nuo vil-

kolakio? Šaunant, vilkolakio nebuvo galima nušauti. Norint vilkolakį nušauti, reikia turėti sidabrinių arba auksinių daiktų arba pinigų. Juos sukapočius užtaisyti šautuvą. Jei tų daiktų neturėtum, užtektų grūdų iš kviečių varpu, per žolines pašventintų. Su jais net patį velnią galėtum nušauti. Bet jeigu nėra nei sidabro, nei grūdų, reikia šautuvą apsukti per galvą ir perkišus atbulą per tarpą kojų, pagriebti ranka ir skubiai iššauti.

Deimantė Žukaitė, Lemonto Maironio lit. m-los 9 sk. mokinė („95 Mes dar gyvi“)

ATOSTOGOS

Aš laikiu mokslo metų pasibaigus, nes man nereikės taip anksti keltis ir nereikės atlikti mokyklos namų darbų. Vasarą užsidaro visos mokyklos, galima važiuoti maudytis, kai labai karšta. Vasarą norėčiau praleisti stovykloje, pas tetą ir namuose.

Agnė Gedvilaitė, 5 sk. mokinė Čikagos lit. m-la

PAGALVOKITE NR. 15 ATSAKYMAI

1. Mūsų valdovai pistoletais nešaudė. Tą ginklą išradė Čarmillo Vetteli 1540 m. (Dešik Reference, p. 107, N.Y., 1993; L. E. 23-63, Boston, 1961). 2. Napoleono heraldiškai simbolinis ženklas buvo „Bite“ (A.C. Fox — Davies, A. Complete Guide to Heraldry, p. 260, N.Y., 1978). 3. Didžiausia pasaulyje auksinė Budos statula yra Pietų Kinijos Guanduno provincijoje. Ji yra 2.5 metro aukščio. Joje yra 180 kg auksa, 10 kg platinos ir daug brangakmenių. („Respublika“, Nr. 6, Vilnius, 1996.01.09). 4. Pirmoji moteris 1917 metais išrinkta į JAV Kongresą buvo Jeanette Rankin. 5. Žemė. 6. Saulė patekėjo.

PAGALVOKITE NR. 16

1. Ką reiškia vardas Jonas? 2. Ar žodis „Seklyčia“ yra lietuviškas žodis? 3. Darbščios lietuvis moka megzti ir nerti. Koks įrankis yra vartojamas kai mezgama ir kai neriama? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. 1969. 08.20 pirmas žmogus įmynė koją ant Mėnulio paviršiaus. Kaip jis vadinosi ir kuriai valstybei priklausė? 5. Auksinis obuolėlis pro langą šviečia. 6. Aukso mesta, sidabru austa, deimantiniu peiliu rėžta.

SVEČIUOSE

Atvykusią į svečius Daivutę, teta ragina: — Suvalgyk, mieloji, dar vieną lėkštę! — Ačiū, teta, aš lėkščių nevalgau, — sako mergaitė.

BATUKAI

Mazasis Simukas ausiai batukais, bet jam nesiseka apsiuti. — Per mazi jau tau šitie batukai, — sako močiutė. — Ne per mazi, bet vienas mano kojos pirštas per ilgas, — aiškina Simukas.

SKELBIMAI

x „Maironio“ lituanistinė mokykla rengia metinį balių visai šeimai rugšėjo 27 d., šeštadienį, 5 v.p.p. PLC didžiojoje salėje, Lemont, IL. Bus vakarienė ir šokiai. Vaikams — loterija ir žaidimai. Kvietiami taip pat senelius, mokinius ir visuomenę. Kaina: \$15 asm., \$8 vaikams nuo 5-13 m. Vaikams nuo 4 m. ir jaunesniems — veltui. Rezervacijos: D. Siliūnienė, tel. 630-852-3204.

x Andrius Žilabys jau sugrįžo į JAV. Jo koncertas Čikagoje, Jaunimo centre bus rugšėjo 14 d., 3 val. p.p. Bilietai — „Seklyčioje“, Marquette Parke ir „Lion Frame“ galerijoje, Lemont, IL. Visi kviečiami. (sk.)

x Suteiksiu pilną priežiūrą savo namuose pensininkui (maistas, slaugymas, gydytojas ir t.t.). Tel. 813-363-0340. (sk.)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzoko muziejaus)
Tel.: 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilines ir kriminalines bylas
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

x TRANSPAK praneša: „Dainininkė Rosita Čivilytė Švedijoje, Karlsham mieste laimėjo konkursą „Baltic Sea Festival '97“. Kartu su konkursu „Grand Prix“ R. Čivilytei atiteko 25 tūkst. Švedijos kronų (apie 13 tūkst. litų). Konkurse dainininkė atliko vieną dainą lietuviškai, kita — angliškai“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos** į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-838-1050.** (sk.)

x Amerikos Lietuvių klubas, šiaurinėje N.J. valstijoje, pirm. Louis Sliazis, atsiuntė Lietuvos našlaičiams \$200. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 Str., Chicago, IL 60629. (sk.)

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v.p.p. — 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. — 1 v.p.p. **Transpak tel. Lemonte: 630-257-0497.** (sk.)

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk.)

x Lietuvių Prekybos Rūmai skelbia Glofo Dieną š.m. rugšėjo 24 d., Old Oak Country Club, 143 & Parker Rd. 5 mylios ir vakarus nuo Route 45. Kainos: golfas ir pietūs — \$60 (įskaitant vyną, alų ir „soft“ gėrimus), tik golfas — \$35, tik pietūs — \$25. Laukiame narių, svečių su šeimomis. Pelnas skiriamas stipendijų fondui. Informacijai, rezervacijai kreiptis: **David Gaidas, 708-974-4410.** (sk.)